

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2016

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2016

Številka: 323-1/2017/23
Ljubljana, 24. maja 2018

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2016, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2016.

Računsko sodišče je o *računovodskih izkazih* zavoda za leto 2016, z omejitvijo iz prejšnjega odstavka, izreklo *pozitivno mnenje*, ker meni, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda na dan 31. 12. 2016 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke zavoda za tedaj končano leto.

O *poslovanju* zavoda v letu 2016 je računsko sodišče izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da je zavod v nasprotju s predpisi javnemu uslužbencu izplačal za 198 evrov previsok dodatek za delo ponoči, javno uslužbenko pa je ob premestitvi na drugo delovno mesto uvrstil v previsok plačni razred in ji izplačal za najmanj 521 evrov preveč plače. V nasprotju z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in Zakonom o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja zavod v matični evidenci zavarovancev in v upokojitvenem postopku ni zagotovil pravih in popolnih podatkov, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na odmero pokojnine, ter zato v najmanj štirih primerih nepravilno določil in izplačal pokojnino, vseh predpisanih podatkov pa ni zagotovil niti v matični evidenci uživalcev pravic. Pri nabavi blaga v znesku 31.566 evrov je ravnal v nasprotju s predpisi in notranjimi akti o javnem naročanju. Zavod tudi ni poskrbel za pravno urejenost nepremičnega premoženja, kar ni v skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, v dveh primerih pa je preplačal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v skupnem znesku 1.470 evrov.

Zavod je med revizijskim postopkom sprejel ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo razkritih nepravilnosti, zato računsko sodišče *ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila*.

KAZALO

1. UVOD	9
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016	13
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	13
2.2 BILANCA STANJA	14
2.2.1 Neopredmetena osnovna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	15
2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	16
2.2.2.1 Naložbe v delnice v državi	17
2.2.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	17
2.2.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	17
2.2.3 Dolgoročno dana posojila	18
2.2.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	18
2.2.5 Denarna sredstva	18
2.2.6 Kratkoročne terjatve	19
2.2.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev	19
2.2.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	19
2.2.6.3 Druge kratkoročne terjatve	20
2.2.7 Kratkoročne finančne naložbe	25
2.2.8 Neplačani odhodki	26
2.2.9 Aktivne časovne razmejitev	26
2.2.10 Zaloge	27
2.2.11 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	27
2.2.11.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	27
2.2.11.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	28
2.2.11.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	28
2.2.11.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.....	29
2.2.12 Neplačani prihodki.....	30
2.2.13 Pasivne časovne razmejitev.....	31
2.2.14 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	32
2.2.14.1 Splošni sklad	32
2.2.14.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitev.....	33
2.2.14.3 Druge dolgoročne obveznosti	33
2.2.15 Izvenbilančna evidenca.....	33
2.2.15.1 Nerazporejena plačila dajatev, za katere je evidenco vodila FURS	33

2.2.15.2	Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	34
2.2.15.3	Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda..	34
2.2.15.4	Tožbe zavoda za povrnitev škode.....	34
2.2.15.5	Terjatve iz regresnih zahtevkov in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev	34
2.2.15.6	Druge potencialne terjatve oziroma obveznosti iz pravnih zadev	34
2.3	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	35
2.3.1	Davčni prihodki	35
2.3.2	Nedavčni prihodki	36
2.3.2.1	Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja.....	36
2.3.2.2	Prihodki od prodaje blaga in storitev.....	37
2.3.2.3	Drugi nedavčni prihodki.....	37
2.3.3	Kapitalski prihodki	37
2.3.4	Transforni prihodki.....	38
2.3.4.1	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	38
2.3.4.2	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja.....	38
2.3.4.3	Prejeta sredstva iz javnih skladov	39
2.3.5	Prejeta sredstva iz Evropske unije	39
2.3.6	Tekoči odhodki	39
2.3.6.1	Plače in drugi izdatki za zaposlene.....	39
2.3.6.2	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	41
2.3.6.3	Izdatki za blago in storitve	41
2.3.7	Tekoči transferi	43
2.3.7.1	Transferi posameznikom in gospodinjstvom.....	44
2.3.7.2	Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	47
2.3.7.3	Drugi tekoči domači transferi	47
2.3.7.4	Tekoči transferi v tujino.....	47
2.3.8	Investicijski odhodki	48
2.4	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	49
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	49
3.	PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2016	50
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	50
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE.....	51
3.2.1	Izpolnjevanje pogojev za zasedbo delovnega mesta	51
3.2.2	Osnovna plača ob premestitvi na drugo delovno mesto.....	52
3.2.3	Dodatek za delo ponoči.....	53
3.3	TEKOČI TRANSFERI.....	53
3.3.1	Matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic.....	53
3.3.1.1	Matična evidenca zavarovancev.....	53
3.3.1.2	Matična evidenca uživalcev pravic	57

3.4	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE TER INVESTICIJSKI ODHODKI	57
3.4.1	Opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb	58
3.4.2	Izdatki za blago in storitve	58
3.4.3	Investicijski odhodki	59
3.5	RAVNANJE S STVARNIM PREMOŽENJEM	59
4.	MNENJE	61
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	61
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA	61

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS), in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2016 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 5. 4. 2017.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije je bil podati mnenje o:

- računovodskih izkazih za leto 2016, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila FURS, in
- pravilnosti poslovanja v letu 2016.

Za doseglo prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2016,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2016,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2016 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2016.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 323-1/2017/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Za dosego drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov, javnega naročanja blaga, storitev in osnovnih sredstev ter storitev na podlagi avtorskih pogodb.

Osnovni podatki o zavodu

Na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁵ (v nadaljevanju: ZPIZ-2) je zavod edini nosilec in izvajalec obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljevanju: obvezno zavarovanje) v Sloveniji. ZPIZ-2 ureja sistem obveznega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti, sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Z obveznim zavarovanjem se zavarovancem na podlagi dela, prispevkov ter po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice za primer starosti, invalidnosti in smrti. Z obveznim zavarovanjem se zagotavljajo:

- pravice do pokojnine (starostna, predčasna, invalidska, vdovska in del vdovske pokojnine, družinska, delna pokojnina),
- pravice do nadomestila na podlagi preostale delovne zmožnosti (za čas čakanja in čas poklicne rehabilitacije, za čas čakanja na drugo ustrezno zaposlitev, zaradi dela s skrajšanim delovnim časom, zaradi nižje plače na drugem ustreznem delu, delna invalidska pokojnina, začasno nadomestilo, nadomestilo za invalidnost in delno nadomestilo),
- pravica do letnega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo in
- invalidnine, odpravnine ter oskrbnine (po prehodnih določbah ZPIZ-2).

Zavod zavarovancem, upokojencem in drugim uživalcem zagotavlja tudi druge pravice izven sistema obveznega zavarovanja, določene na podlagi drugih predpisov.

V obvezno zavarovanje so vključene fizične osebe ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa ZPIZ-2 ali mednarodna pogodba. Zavarovalno razmerje nastane z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje. Nastanek tega razmerja sporoči delodajalec ali drug zavezanec za prijavo nosilcu zavarovanja z obvezno prijavo v zavarovanje.

Zavarovanci in delodajalci morajo v skladu s četrtem odstavkom 6. člena ZPIZ-2 davčnemu organu sporočiti podatke, ki so potrebni za odmero oziroma obračun in plačilo prispevkov ter za nadzor nad plačevanjem in izterjavo prispevkov. Evidence, vzpostavljene za nadzor nad plačevanjem javnih dajatev, tvorijo enoten sistem. Pravice iz obveznega zavarovanja pridobi zavarovanec izključno na podlagi plačila prispevkov in so sorazmerne zavarovančevi plači ali drugim dohodkom in vplačanim prispevkom, če ZPIZ-2 ne določa drugače.

Zavod je na podlagi Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja⁶ (v nadaljevanju: ZMEPIZ-1) upravljavec matične evidence.

⁵ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15.

⁶ Uradni list RS, št. 111/13, 97/14.

Obvezno zavarovanje financirajo zavarovanci, delodajalci in Republika Slovenija. Predvideno je tudi financiranje iz demografskega rezervnega sklada⁷ in drugih virov, določenih z ZPIZ-2. Poklicno zavarovanje financirajo delodajalci, dodatno zavarovanje pa člani in delodajalci.

Zavod ima status javnega zavoda in je oseba javnega prava s sedežem v Ljubljani in devetimi območnimi enotami (v nadaljevanju: OE) v Republiki Sloveniji. V sodni register je vpisan pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. vložka 3/00135/00. V pravnem prometu nastopa samostojno in brez omejitev v okviru dejavnosti, določenih s Statutom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje⁸ (v nadaljevanju: statut). Za obveznosti, prevzete v pravnem prometu, odgovarja s svojim celotnim premoženjem.

V skladu z ZPIZ-2 in statutom ima zavod svet zavoda, ki je organ upravljanja, in generalnega direktorja, ki je poslovodni organ zavoda.

Svet zavoda sestavlja 26 članov, po sedem jih imenujejo Vlada Republike Slovenije, reprezentativni sindikati in delodajalska združenja, tri organizacije upokojujencev, enega člana imenujejo organizacije delovnih invalidov na ravni države, enega člana pa izvolijo delavci zavoda. Svet zavoda izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika. Mandat članov sveta traja štiri leta.

Svet zavoda na podlagi 14. člena statuta ter 186. člena ZPIZ-2 med drugim tudi:

- ugotavlja in objavlja odstotek uskladitve pokojnin in drugih prejemkov ter določa izplačilne dneve pokojnin in drugih prejemkov;
- sprejema finančni načrt in letno poročilo zavoda;
- odloča o odpisu, prodaji ter odtujitvi osnovnih sredstev zavoda ter sprejema poročilo o inventuri;
- sprejema statut zavoda, splošne akte za izvajanje zavarovanja, splošni akt o pripravnosti in druge splošne akte zavoda;
- daje soglasje generalnemu direktorju k imenovanju namestnika generalnega direktorja, direktorjev sektorjev in direktorjev OE zavoda;
- izvaja funkcijo skupščine nepremičninskega sklada ter
- odloča o drugih vprašanjih v zvezi z delovanjem zavoda.

Generalni direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda in je odgovoren za zakonitost njegovega dela. Predstavlja in zastopa zavod ter je odredbodajalec za zavod. Generalnega direktorja imenuje svet zavoda, soglasje k imenovanju poda Vlada Republike Slovenije.

Generalni direktor je odgovoren za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o javnih financah⁹ in Zakonom o računovodstvu¹⁰ ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi napake ali prevare, z izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter s pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah, ter s pravilnostjo poslovanja.

⁷ V pripravi je predlog Zakona o demografskem rezervnem skladu, ki je dostopen na [URL: http://www.mf.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/3232/], 29. 6. 2017.

⁸ Uradni list RS, št. 52/14.

⁹ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4 (14/13-popr.), 101/13.

¹⁰ Uradni list RS, št. 23/99.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je odgovorna oseba Marijan Papež, generalni direktor zavoda.

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod mora kot posredni uporabnik proračuna voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2016. Predpisi in usmeritve so bili naslednji:

- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹²,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³ (v nadaljevanju: pravilnik o odpisu),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁴ in
- Slovenski računovodski standardi¹⁵.

Poleg predpisov in usmeritev smo pri preveritvah upoštevali tudi določila notranjih aktov zavoda.

Revizijske dokaze za izrek mnenja o računovodskih izkazih smo pridobili s preiskovanjem, poizvedovanjem in potrjevanjem, opazovanjem, izračunavanjem ter analitičnimi postopki. Preizkušanje podrobnosti smo izvedli na primernem nestatističnem vzorcu evidentiranih poslovnih dogodkov.

¹¹ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16.

¹² Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 (60/10-popr.), 104/10, 104/11, 86/16.

¹³ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15.

¹⁴ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15.

¹⁵ Uradni list RS, št. 95/15 (74/16-popr.).

2.2 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
SREDSTVA	901.022.348	920.991.937	98
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	317.022.489	319.118.908	99
Neopredmetena sredstva	3.829.520	2.920.054	131
Opredmetena osnovna sredstva	27.960.551	28.877.417	97
Dolgoročne finančne naložbe	285.169.496	287.242.448	99
Dolgoročno dana posojila	13.040	30.603	43
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	49.882	48.386	103
KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	583.969.561	601.844.863	97
Denarna sredstva	1.612.680	1.612.913	100
Kratkoročne terjatve	569.302.329	586.934.727	97
Kratkoročne finančne naložbe	14.746	26.973	55
Neplačani odhodki	12.900.610	13.029.330	99
Aktivne časovne razmejitev	139.196	240.920	58
ZALOGE	30.298	28.166	108
<i>Aktivni konti izpenbilančne evidence</i>	<i>14.194.491</i>	<i>8.723.030</i>	<i>163</i>
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	901.022.348	920.991.937	98
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	582.346.612	600.221.861	97
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	13.090.380	13.365.498	98
Neplačani prihodki	569.218.176	586.817.437	97
Pasivne časovne razmejitev	38.056	38.926	98
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	318.675.736	320.770.076	99
Splošni sklad	318.567.549	320.649.773	99
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	58.187	61.674	94
Druge dolgoročne obveznosti	50.000	58.629	85
<i>Pasivni konti izpenbilančne evidence</i>	<i>14.194.491</i>	<i>8.723.030</i>	<i>163</i>

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2016.

Bilančna vsota zavoda na dan 31. 12. 2016 je bila v primerjavi z letom poprej nižja za 2 odstotka, predvsem zaradi nižjih terjatev za prispevke pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zneska terjatev za neplačane prispevke, za katere je analitično evidenco po zavezancih vodila FURS, v reviziji nismo potrjevali, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 2.2.6.3.3 tega poročila.

2.2.1 Neopredmetena osnovna sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

v evrih						
	Neopredmetena sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)+(4)+(5)	(7)=(2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2016	7.627.695	518.002	39.523.380	23.224.783	63.266.165	70.893.860
Povečanje	2.355.748	0	9.475	1.189.050	1.198.525	3.554.273
Zmanjšanje	0	0	(3.294)	(312.869)	(316.163)	(316.163)
<i>Stanje 31. 12. 2016</i>	<i>9.983.443</i>	<i>518.002</i>	<i>39.529.561</i>	<i>24.100.964</i>	<i>64.148.527</i>	<i>74.131.970</i>
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2016	4.707.641	0	13.661.150	20.727.598	34.388.748	39.096.389
Povečanje	0	0	0	810	810	810
Zmanjšanje	0	0	(17)	(312.869)	(312.886)	(312.886)
Amortizacija	1.446.282	0	1.175.371	935.933	2.111.304	3.557.586
<i>Stanje 31. 12. 2016</i>	<i>6.153.923</i>	<i>0</i>	<i>14.836.504</i>	<i>21.351.472</i>	<i>36.187.976</i>	<i>42.341.899</i>
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2016	2.920.054	518.002	25.862.230	2.497.185	28.877.417	31.797.471
<i>Stanje 31. 12. 2016</i>	<i>3.829.520</i>	<i>518.002</i>	<i>24.693.057</i>	<i>2.749.492</i>	<i>27.960.551</i>	<i>31.790.071</i>

Vir: knjigovodska evidenca zavoda.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med *neopredmetenimi sredstvi* izkazal predvsem materialne pravice za uporabo računalniških programov v neodpisani vrednosti 3.827.369 evrov¹⁶. Njihova nabavna vrednost se je povečala predvsem zaradi nakupa programske opreme IBM¹⁷ (1.634.225 evrov), razvoja aplikacij z dopolnjevanjem funkcionalnosti (395.183 evrov), nakupa programske opreme za izvajanje podatkovnih zbirk Oracle (213.791 evrov), nakupa protivirusne programske opreme za strežnike in končne uporabnike (64.053 evrov) ter nadgradnje virtualnega strežniškega okolja VMware (25.669 evrov).

¹⁶ Razlika (2.151 evrov) do zneska 3.829.520 evrov se nanaša na blagovne znamke.

¹⁷ Angl.: *International Business Machines*.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 *opredmetena osnovna sredstva* izkazal v neodpisani vrednosti 27.960.551 evrov. Od tega zneska se je 518.002 evra nanašalo na zemljišča, 24.693.057 evrov na zgradbe ter 2.749.492 evrov na opremo in druga opredmetena osnovna sredstva. Povečanje vrednosti zgradb v znesku 9.475 evrov se je nanašalo predvsem na dograditev sistema javljanja požara v poslovni stavbi v Ljubljani in dograditev sistema varnostne razsvetljave na OE Ravne na Koroškem. Znižanje vrednosti zgradb v znesku 3.294 evrov je posledica napačnega evidentiranja izdelave načrta zamenjave varnostne razsvetljave v letu 2015 kot osnovno sredstvo.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva so bila na dan 31. 12. 2016 izkazana v nabavni vrednosti 24.100.964 evrov. Od tega se je 23.224.822 evrov nanašalo na opremo, 295.217 evrov na drobnni inventar, 156.802 evra na druga opredmetena osnovna sredstva (predvsem umetniška dela) in 424.123 evrov na opremo, ki se pridobiva. Nabavna vrednost opreme se je povečala za 1.189.050 evrov predvsem zaradi nakupa računalnikov in druge računalniške opreme (637.656 evrov), investicije v komunikacijsko opremo (398.117 evrov), nakupa diktirnih sistemov (52.571 evrov), zamenjavo iztrošenih osebnih vozil (44.900 evrov) ter nadomestitve pisarniškega pohištva in druge opreme (34.729 evrov).

Zmanjšanje nabavne vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev za 312.869 evrov je posledica prodaje in odpisov izrabljene opreme in drobnega inventarja na podlagi sklepov sveta zavoda, ustrezno so se zmanjšali tudi popravki vrednosti opreme. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih je zavod v skladu s pravilnikom o odpisu opredelil kot drobnni inventar (2.215 evrov), je takoj ob nabavi v celoti odpisal.

Zavod je v letu 2016 obračunal in evidentiral amortizacijo neopredmetenih sredstev v znesku 1.446.282 evrov in opredmetenih osnovnih sredstev v znesku 2.111.304 evre. Pri obračunu je upošteval amortizacijske stopnje, določene v 7. členu pravilnika o odpisu.

2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Naložbe v delnice v državi	181.809.770	184.160.759	99
Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi	102.599.628	102.321.591	100
Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije	760.098	760.098	100
Skupaj	285.169.496	287.242.448	99

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.2.2.1 Naložbe v delnice v državi

Naložbe v delnice v državi se nanašajo na delnice Zavarovalnice Triglav, d. d. (v nadaljevanju: Zavarovalnica Triglav) v znesku 181.809.770 evrov. Delnice Zavarovalnice Triglav so bile pridobljene v letu 2008 na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju deleža zavarovalnic, do katerega so upravičene fizične osebe¹⁸. V letu 2016 se je tržna vrednost 7.836.628 delnic Zavarovalnice Triglav v lasti zavoda, glede na presečni dan preteklega leta¹⁹, zmanjšala za 1,3 odstotka oziroma za 2.350.989 evrov.

2.2.2.2 Druge dolgoročne kapitalske naložbe v državi

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med drugimi dolgoročnimi kapitalskimi naložbami v državi izkazal dolgoročno naložbo v Nepremičninski sklad PIZ, d. o. o. (v nadaljevanju: nepremičninski sklad) v znesku 102.597.475 evrov, v Zavod Vzajemnost v znesku 2.128 evrov ter v PSK d. o. o. Krško v znesku 25 evrov.

Zavod je na podlagi četrtega odstavka 378. člena ZPIZ-2 edini ustanovitelj in družbenik nepremičninskega sklada, ki skrbi za upravljanje nepremičnin in zagotavljanje namenskih najemnih stanovanj in oskrbovanih stanovanj za upokojujence in druge starejše osebe. Zavod je v letu 2016 naložbo uskladil s sprejetimi spremembami strukture kapitala nepremičninskega sklada.

2.2.2.3 Namensko premoženje, preneseno javnim skladom

Namensko premoženje, preneseno javnim skladom, predstavlja namensko premoženje Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije²⁰ v znesku 760.098 evrov. Zavod je omenjeni znesek v letu 2004 vložil v Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, javni sklad²¹ kot soustanovitelj na podlagi Akta o ustanovitvi Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov²². Vrednost namenskega premoženja ostaja nespremenjena.

¹⁸ Uradni list RS, št. 56/08.

¹⁹ 30. 12. 2016.

²⁰ S 24. 12. 2016 se je Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije pripojil Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije in od takrat nastopata pod novim imenom Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. (Spremembe in dopolnitve Ustanovitvenega akta Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 84/16).

²¹ Februarja 2013 je bil pripojen Javnemu jamstvenemu in preživninskemu skladu Republike Slovenije, ki se je preimenoval v Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije. Ustanovitveni akt Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 23/13.

²² Uradni list RS, št. 92/04, 117/04, 30/09.

2.2.3 Dolgoročno dana posojila

Tabela 4: Dolgoročno dana posojila

Dolgoročno dana posojila	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Stanovanjska posojila	27.786	57.576	48
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	(14.746)	(26.973)	55
Skupaj	13.040	30.603	43

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod je med dolgoročno danimi posojili na koncu leta 2016 izkazal v preteklosti dana stanovanjska posojila zaposlenim v zavodu v znesku 27.786 evrov (posojila odplačuje 13 zaposlenih). Del posojil (3.094 evrov) predstavlja sporno terjatev za stanovanjsko posojilo, dano zaposlenemu, ki je v sodni izterjavi. Zavod je del dolgoročno danih posojil, ki zapadejo v letu 2017, v bilanci stanja na dan 31. 12. 2016 izkazal *med kratkoročnimi finančnimi naložbami* v znesku 14.746 evrov.

2.2.4 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 5: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	58.187	61.674	94
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	(8.305)	(13.288)	63
Skupaj	49.882	48.386	103

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja zavod izkazuje terjatve za vplačan stanovanjski prispevek etažnega lastnika v rezervni sklad po Stanovanjskem zakonu²³ v znesku 40.651 evrov in terjatve do pravne osebe in več fizičnih oseb v skupnem znesku 17.536 evrov.

Zavod je del dolgoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapade v plačilo v letu 2017, v bilanci stanja na dan 31. 12. 2016 izkazal *med drugimi kratkoročnimi terjatvami* v znesku 8.305 evrov.

2.2.5 Denarna sredstva

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal *denarna sredstva* v znesku 1.612.680 evrov, kar je 233 evrov manj kot leto poprej, od tega denarna sredstva na računih v znesku 1.612.441 evrov in denarna sredstva v blagajni v znesku 239 evrov.

²³ Uradni list RS, št. 69/03, 57/08, 87/11.

2.2.6 Kratkoročne terjatve

Tabela 6: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do kupcev	22.653	27.086	84
Kratkoročno dani predujmi	433	1.071	40
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	30.279	51.169	59
Druge kratkoročne terjatve	569.240.659	586.842.113	97
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	8.305	13.288	63
Skupaj	569.302.329	586.934.727	97

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.2.6.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Zavod je med *kratkoročnimi terjatvami do kupcev* na dan 31. 12. 2016 izkazal terjatve do kupcev v državi v znesku 17.151 evrov in do kupcev v tujini v znesku 5.502 evra. Od izkazanih kratkoročnih terjatev do kupcev se je 3.385 evrov nanašalo na zapadle, 15.041 evrov na nezapadle in 4.227 evrov na sporne terjatve.

Kratkoročne terjatve do kupcev v državi predstavljajo predvsem terjatve do zavarovalnic za odtegotanje zavarovalnih premij za dopolnilno zdravstveno zavarovanje upokojencev, zaračunane najemnine za poslovne prostore, stanovanja in počitniške zmogljivosti zavoda.

Med kratkoročnimi terjatvami do kupcev v tujini sta izkazani terjatvi za povračilo stroškov izdelave izvedenskega mnenja tujemu nosilcu zavarovanja in zakupnina za počitniške zmogljivosti.

2.2.6.2 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta so vse terjatve, ki se nanašajo na razmerja med neposrednimi in posrednimi uporabniki proračuna in so na dan 31. 12. 2016 znašale 30.279 evrov, kar je 41 odstotkov manj kot leto poprej. Zmanjšale so se predvsem zaradi za 19.468 evrov manjših terjatev za izplačane zneske nadomestil po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb²⁴ (v nadaljevanju: ZDVDTP).

²⁴ Uradni list SRS, št. 41/83.

Tabela 7: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	25.747	46.591	55
Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	4.300	4.383	98
Kratkoročne terjatve do ZZZS ¹⁾	232	195	119
Skupaj	30.279	51.169	59

Opomba: ¹⁾ Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS).

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna so terjatve do Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) v skupnem znesku 25.546 evrov. Gre predvsem za terjatve za povračila stroškov za storitve invalidskih komisij in za izplačane zneske nadomestil po ZDVDTP.

Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna so se nanašale na terjatve do Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano za najemnino poslovnih prostorov v Mariboru za december v znesku 4.300 evrov.

2.2.6.3 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 8: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	58.013	64.424	90
Ostale kratkoročne terjatve – terjatve za preplačila	5.329.851	5.540.416	96
Terjatve do zavezancev za davčne prihodke	563.852.795	581.237.273	97
Kratkoročni del dolgoročnih terjatev	8.305	13.288	63
Skupaj	569.248.964	586.855.401	97

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Druge kratkoročne terjatve so se glede na leto poprej znižale za 3 odstotke predvsem zaradi znižanja terjatev iz zapadlih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

2.2.6.3.1 Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med *kratkoročnimi terjatvami do državnih in drugih institucij* izkazal predvsem terjatve do ZZZS za nadomestila plač za boleznine nad 30 dni v znesku 48.141 evrov ter terjatve za nadomestila plač za skrajšani delovni čas zaradi invalidnosti v znesku 9.620 evrov.

2.2.6.3.2 Ostale kratkoročne terjatve

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med *ostalimi kratkoročnimi terjatvami* izkazal predvsem terjatve za preplačila na podlagi odločb ter terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem. Zavod terjatve za različna preplačila izkazuje ločeno po posameznih vsebinah, kar prikazuje tabela 9.

Tabela 9: Ostale kratkoročne terjatve

Ostale kratkoročne terjatve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
<i>Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem</i>	124.551	181.343	69
<i>Terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev</i>	827.801	878.247	94
Skupaj terjatve za preplačila umrlim upokojemcem	952.352	1.059.590	90
Terjatve za neporavnane pobote	152.084	152.675	100
Terjatve v regresnih zadevah	156.526	220.667	71
<i>Terjatve za preplačila pred letom 2000</i>	24.930	46.975	53
<i>Terjatve za obresti od preplačil pred letom 2000</i>	22.446	49.804	45
Skupaj terjatve za preplačila pred letom 2000	47.376	96.779	49
<i>Terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	1.058.404	1.141.469	93
<i>Terjatve za obresti od preplačil na podlagi odločb</i>	363.920	384.509	95
<i>Sporne terjatve za preplačila na podlagi odločb</i>	2.357.323	2.402.582	98
Skupaj terjatve za preplačila na podlagi odločb	3.779.647	3.928.560	96
Terjatve do Slovenskih železnic, d.o.o. ¹⁾	6.048	6.141	98
Druge terjatve	235.818	76.004	310
Skupaj	5.329.851	5.540.416	96

Opomba: ¹⁾ V nadaljevanju: Slovenske železnice.

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Terjatve za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem (priglasitev v zapuščino) so bile na dan 31. 12. 2016 izkazane v znesku 124.551 evrov. V primerjavi z letom poprej so se terjatve zmanjšale za 31 odstotkov. Gre za terjatve, nastale do 1. 1. 2013, ki se po številu zmanjšujejo in take terjatve na novo ne nastajajo. K zmanjšanju teh terjatev sta prispevala poplačilo terjatev in odpis neizterljivih terjatev.

Konec leta 2016 je bila večina terjatev (90 od skupaj 130) za preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem nižja od 1.000 evrov, tri so bile višje od 10.000 evrov. Zavod je po sklepu sveta zavoda z dne 27. 2. 2017 odpisal 21 neizterljivih terjatev v zapuščinah v znesku 38.593 evrov. Najpogostejši razlogi za odpis terjatev so bili, da je obstajala terjatev v tujini, ki je zastarala, da je obveznost vrnitve preplačila prešla na dediče, vendar je bilo v zapuščinskem postopku ugotovljeno, da ni premoženja po zapustniku ter da dolžnik nima premoženja, ki bi bilo predmet izvršbe.

Zavod je terjatve do bank za vračilo pokojninskih dajatev (za neupravičeno nakazane pokojnine bankam, pri katerih so imeli transakcijski račun umrli uživalci) na dan 31. 12. 2016 izkazal v znesku 827.801 evro (za 5,7 odstotka manj kot leto poprej).

Zavod je v letu 2016 obravnaval 2.055 zahtevkov, od tega 1.850 po ZPIZ-2 in 205 zahtevkov po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju²⁵ (v nadaljevanju: ZPIZ-1). Med terjatvami se 138.153 evrov nanaša na terjatve, nastale po ZPIZ-1, večina (689.648 evrov oziroma 83,3 odstotka) pa na terjatve, nastale po ZPIZ-2. Uživalec je v skladu z ZPIZ-2 upravičen do pokojnine le do dneva smrti, po ZPIZ-1 pa je bil upravičen do konca meseca, v katerem je umrl.

Večina posameznih terjatev za preveč izplačane pokojnine bankam je bila nižja od 1.000 evrov, najnižja je znašala evro, najvišja 9.743 evrov. Odpis neizterljivih terjatev do bank je po sklepu sveta zavoda z dne 27. 2. 2017 znašal 57.881 evrov, od tega so 47.580 evrov predstavljale terjatve, nastale po ZPIZ-1, ter 10.301 evro terjatve, nastale po ZPIZ-2.

Pojasnilo zavoda

Na zmanjšanje terjatev do bank za vračilo pokojninskih dajatev vpliva elektronska izmenjava podatkov s hrvaškim nosilcem zavarovanja, ki se redno mesečno izvaja od aprila 2014 dalje, redna tedenska izmenjava podatkov o smrti se izvaja tudi s črnogorskim nosilcem zavarovanja. Ker večina tujih nosilcev v letu 2016 še ni pristopila k izvajanju kontrole doživetja za slovenske uživalce prek sistema e-izmenjav, je zavod v septembru 2016 z dopisi pozval tuje nosilce zavarovanj k preveritvi podatkov o živetju uživalcev slovenskih pokojnin. Skupno je zavod oktobra 2016 uspešno izvedel elektronsko izmenjavo podatkov z namenom kontrole za 50.099 uživalcev rezidentov držav z območja bivše Socialistične federativne republike Jugoslavije, preostalim 15.754 rezidentom teh držav pa je v izpolnitev posredoval papirnate obrazce Potrdilo o živetju. Podatke o umrlih uživalcih slovenske pokojnine z bivališčem v Avstraliji zavodu posreduje tudi avstralski nosilec zavarovanja.

Terjatve za neporavnane pobote se nanašajo na preplačila, ki jih zavod poplaca z odtegnitvijo od pokojnine ali drugega prejemka dolžnika, ki mu ga zavod mesečno nakazuje. Zavod je konec leta 2016 izkazal 152.084 evrov teh terjatev oziroma 0,4 odstotka manj kot leto poprej. Število dolžnikov se je s 102 povečalo na 106 dolžnikov (od tega jih je 30 nastalo pred letom 2016). Najvišja terjatev je znašala 14.721 evrov, najnižja 33 evrov. Odpisov v tem letu ni bilo. Na zmanjšanje terjatev za neporavnane pobote je vplivalo dejstvo, da je bilo v letu 2016 poplačanih več terjatev, ki so se odtegovale prek pobota pri pokojnini, kot jih je v tem letu nastalo.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal terjatve v regresnih zadevah v znesku 156.526 evrov oziroma za 29 odstotkov manj kot leto poprej. Večina terjatev je bila nižja od 10.000 evrov, 4 terjatve so ta znesek presegale (v skupnem znesku 79.293 evrov). Najnižja terjatev je znašala 603 evre, najvišja 33.305 evrov. Odpis neizterljivih terjatev v regresnih zadevah po sklepu sveta zavoda z dne 27. 2. 2017 za tri zadeve je znašal 27.933 evrov. Gre za terjatve do dolžnikov brez premoženja.

Pojasnilo zavoda

Število terjatev v regresnih zadevah je v primerjavi z letom poprej manjše predvsem zaradi manjšega števila vloženih zahtevkov do zavarovalnic. Ker so zavarovalnice zahtevke zavračale, sodna praksa pa še ni izoblikovana, jih zavod vlaga le v zadevah, ki bi sicer zastarale.

²⁵ Uradni list RS, št. 109/06-UPB4.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal *terjatve za preplačila pred letom 2000* za še živeče upokojence, ki so skupaj z obrestmi za 22 zadev znašale 47.376 evrov (od tega 24.930 evrov glavnica ter 22.446 evrov obresti). Najnižja terjatev brez obresti je znašala 68 evrov, najvišja 20.207 evrov. Število terjatev se je zmanjšalo zaradi poplačila, nove terjatve pa ne nastajajo več. Po sklepu sveta zavoda z dne 27. 2. 2017 so bile tri terjatve v znesku 44.436 evrov odpisane zaradi neizterljivosti.

Zavod je *terjatve za preplačila na podlagi odločb* ob koncu leta 2016 izkazal v skupnem znesku 3.779.647 evrov, od tega za glavnico 1.058.404 evre, za obresti 363.920 evrov ter sporne terjatve za preplačila po odločbah v znesku 2.357.323 evrov. Zavod za dajatve, za katere naknadno ugotovi, da so bile izplačane neupravičeno, posamezniku izda odločbo, s katero določi način in rok, v katerem mu bo preplačilo povrnjeno. Terjatve za preplačila na podlagi odločb so se glede na leto poprej znižale za 7 odstotkov, terjatve za obresti od preplačil na podlagi odločb pa za 5 odstotkov. Večina od 934 terjatev je znašala manj kot 1.000 evrov, 22 terjatev v skupnem znesku 377.798 evrov je bilo višjih od 10.000 evrov, najvišja je znašala 38.331 evrov. Nanašale so se predvsem na neupravičena izplačila družinske pokojnine, sorazmerni del invalidske pokojnine, invalidske pokojnine in letnega dodatka, vdovske pokojnine, nadomestila zaradi manjše plače na drugem ustreznem delu, letnega dodatka in vojaške pokojnine, ki se je pretvorila v pravico do invalidske pokojnine, in starostne pokojnine.

Zavod je terjatve za preplačila, ki niso bila vrnjena v določenem roku, posredoval FURS v izvršbo in jih izkazal kot sporne v znesku 2.357.323 evrov (1.678 zadev). Najvišja med njimi je znašala 65.441 evrov in se nanaša na neupravičeno izplačilo družinske pokojnine.

Pojasnilo zavoda

V letih 2015 in 2016 je potekalo usklajevanje s FURS v zvezi s prenosom predlogov za izvršbo za izterjavo starih preplačil, ki bi jih moral pristojni davčni urad ob prenosu pristojnosti prenesti na carinsko upravo (portal E-carina). V letu 2016 je bilo v sistem e-izvršbe uspešno prenesenih 112 predlogov za izvršbo, dolžniki so po novih pozivih zneske preplačil vrnil. Pri 100 predlogih za izvršbo pa je bilo ugotovljeno, da prenos ni mogoč zaradi različnih razlogov, na primer zastaranja, dolžnikove smrti ali ker se je nad dolžnikom začel postopek osebnega stečaja. Terjatve za preplačila po teh predlogih so bile zato odpisane.

Zavod spremlja in analizira vzroke za nastanek preplačil po posameznih strokovnih delavcih, na ravni OE in na ravni zavoda.

Pojasnilo zavoda

Vzroki za nastanek preplačil so različni, v večini primerov gre za spremembe v pravicah, katerih posledica je nova dajatev v nižjem znesku in poračun že izplačanih dajatev. Preplačila, na katera zavod nima vpliva, nastajajo zaradi sodnih odločb ter odločb drugih organov, s katerimi zavod ni pravočasno seznanjen. Pomemben vzrok za preplačila so tudi naknadne zaposlitve zavarovancev v tujini – spremembe v statusu užiivalca pravice v tujini. Ker zavod prejema sporočila o ponovnem vstopu v zavarovanje s precejšnjim zamikom, pride do visokih preplačil. V prizadevanju za zmanjševanje števila preplačil je zavod v letu 2016 vpeljal več aktivnosti, in sicer:

- *dnevno paketno e-pridobivanje podatkov iz zbirke eVS²⁶ in CEUVIZ²⁷ o spremembah statusa užiivalcev pravic s prebivališčem v Republiki Sloveniji;*

²⁶ Evidenca študentov in diplomantov.

²⁷ Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja.

- dnevno izmenjavo podatkov z ZZZS o uživalcih pravic in o dajatvah iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pri katerih nastane kakršnakoli sprememba v obveznem zavarovanju;
- izvajanje internih kontrolnih mehanizmov za preprečevanje napak pri nakazilih kot posledice sistemskih težav ali človeškega faktorja: nadzor nad prejetimi vlogami za vdovsko oziroma družinsko pokojnino in v povezavi s tem prioriteta ustavitve izplačevanja pokojnin, ko o smrti uživalca zavod ni obveščen pravočasno; navzkrižna kontrola med podatki v različnih zbirkah nakazovanja, preverjanje obdelanih podatkov, ki odstopajo od opredeljenih pogojev, ter kontrola skladnosti podatkov za izplačilo dajatve med zbirkami matične evidence, izvajanja zavarovanja in nakazovanja pokojnin.

Zavod med ostalimi drugimi terjatvami izkazuje predvsem terjatve do Slovenskih železnic (6.048 evrov) ter druge terjatve v znesku 41.152 evrov, ki se nanašajo na terjatve za povračilo stroškov neuspešno opravljene poklicne rehabilitacije, in sporne terjatve, ki se nanašajo na sodne izterjave vračil štipendij, povračila stroškov poklicne rehabilitacije, in druge sporne terjatve iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v znesku 194.653 evrov.

Pojasnilo zavoda

Zavod je v letu 2016 in v začetku leta 2017 posodobil evidenco teh terjatev. Povečanje je posledica spremenjenega načina evidentiranja glede na vsebino terjatev, ki izhajajo iz pogodbenega razmerja ali pravnomočnih sodb.

2.2.6.3.3 Terjatve do zavezancev za davčne prihodke

Zavod med drugimi kratkoročnimi terjatvami izkazuje terjatve za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki so po podatkih FURS na dan 31. 12. 2016 znašali 563.852.795 evrov. Zavod je poleg zapadlih neplačanih prispevkov v znesku 266.460.748 evrov (47 odstotkov neplačanih prispevkov), izkazal tudi nezapadle neplačane prispevke v znesku 297.392.047 evrov (53 odstotkov neplačanih prispevkov), ki se nanašajo na terjatve za obračunane prispevke za december 2016 in katerih plačilo je zapadlo v januarju 2017. Iz letnega poročila zavoda za leto 2016 izhaja, da se od zapadlih neplačanih prispevkov v znesku 266.460.748 evrov na pogojno izterljive terjatve nanaša 112.654.521 evrov.

V reviziji zbirne bilance stanja proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2016²⁸ smo v okviru preveritve podatkov FURS ugotovili, da so terjatve do zavezancev za prispevke, ki pripadajo zavodu, preizkuzane za 39.571.400 evrov, ker so terjatve, ki se nanašajo na leto 2016, izkazane v letu 2017.

Iz letnega poročila zavoda za leto 2016 izhaja, da je FURS v tem letu izdala za 194.344.381 evrov sklepov o davčni izvršbi, izterjala pa 59.432.248 evrov. Zaradi neizterljivosti je FURS v letu 2016 odpisala skupaj 28.814.402 evra prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, od tega 19.003 fizičnim osebam v znesku 6.909.141 evrov in 4.490 pravnim osebam v znesku 21.905.261 evrov²⁹.

²⁸ Revizijsko poročilo Zbirna bilanca proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2016 [http://www.rs-rs.si/rsrcs/nsf/1/KE6FF1E222C69DDB4C12581A900426CCE?openDocument&appSource=91F2455D38551D7CC1257155004755A7], 7. 5. 2018.

²⁹ Obravnavo pogojno izterljivih terjatev iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in odpis teh terjatev zaradi neizterljivosti določa Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11-UPB4, 32/12, 94/12, 111/13, 90/14, 91/15, 63/16).

Tabela 10: Neplačani prispevki iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja na dan 31. 12. 2016

	Fizične osebe 31. 12. 2016 v evrih	Pravne osebe 31. 12. 2016 v evrih	Skupaj 31. 12. 2016 v evrih
Aktivni dolg	98.419.378	55.386.849	153.806.227
Pogojno izterljivi dolg	44.853.232	67.801.289	112.654.521
<i>Zapadle terjatve</i>	<i>143.272.610</i>	<i>123.188.138</i>	<i>266.460.748</i>
<i>Nezapadle terjatve</i>			<i>297.392.047</i>
Skupaj			563.852.795

Vir: dopis FURS, št. 0211-2598/2016-8 z dne 2. 2. 2017.

Pojasnilo zavoda

Na podlagi podpisanega protokola o informatiziranem posredovanju podatkov FURS zavodu z dne 19. 1. 2016 zavod prvič razpolaga s podatkom o tem, koliko prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delavca v delovnem razmerju je obračunanih iz obrazcev davčnih odtegljajev, na podlagi knjigovodskih evidenc FURS, ki so prav tako predmet izmenjave, pa razpolaga tudi s podatkom o višini plačanih prispevkov. Zavod je v prvi polovici leta 2016 opravil določene analize za ugotavljanje obsega obračunanih in plačanih prispevkov, predvsem za kategorijo delavcev v delovnem razmerju. Osredotočil se je na tisti del delavcev, ki jim prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ni bil obračunan in se jim po določbi 134. člena ZPIZ-2 obdobje zavarovanja ne vštevava v pokojninsko dobo. Zavod je skušal v formalnih in neformalnih pogovorih z drugimi deležniki, ki se ukvarjajo z navedeno problematiko (MDDSZ, FURS, Inšpektorat Republike Slovenije za delo), najti rešitev, s katero bi take delavce, ki so v razmerju šibkejše stranke, ustrezno zaščitil.

Zavod je v letu 2016 v skladu s predpisi s področja matične evidence zavarovancev opravil več kot 10.000 revizij prijavljenih podatkov na obrazcih M-4, to je podatkov o plači oziroma osnovi, nadomestilih plače in plačanih prispevkih, saj so strokovni delavci matične evidence zavarovancev dobili vpogled v obračun in plačilo prispevkov za zavarovance v delovnih razmerjih, kar v pomembnem segmentu olajša preverjanje podatkov, ki so jih dajalci podatkov posredovali na obrazcih M-4.

2.2.6.3.4 Kratkoročni del dolgoročnih terjatev

Zavod je na dan 31. 12. 2016 del dolgoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapade v plačilo v letu 2017, v bilanci stanja izkazal med drugimi kratkoročnimi terjatvami v znesku 8.305 evrov.

2.2.7 Kratkoročne finančne naložbe

Tabela 11: Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	14.746	26.973	55

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med kratkoročnimi finančnimi naložbami izkazal del dolgoročnih posojil v znesku 14.746 evrov, ki zapade v plačilo v naslednjem obračunskem obdobju.

2.2.8 Neplačani odhodki

Tabela 12: Neplačani odhodki

Neplačani odhodki	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Neplačani tekoči odhodki	3.190.185	3.188.699	100
Neplačani tekoči transferi	9.169.340	9.748.497	94
Neplačani investicijski odhodki	541.085	92.134	587
Skupaj	12.900.610	13.029.330	99

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Med neplačanimi odhodki na dan 31. 12. 2016 so bile izkazane:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih za december 2016 (1.604.389 evrov),
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (1.606.145 evrov),
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta³⁰ (143.208 evrov),
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja³¹ (9.490.235 evrov) in
- dolgoročne obveznosti iz poslovanja (56.633 evrov).

2.2.9 Aktivne časovne razmejitev

Tabela 13: Aktivne časovne razmejitev

Aktivne časovne razmejitev	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Porto blagajna	7.325	9.606	76
Vračunani prihodki zaradi podaljšanja proračunskega leta	130.973	229.916	57
Prehodno nezaračunani prihodki za prejete predujme	898	1.348	67
Druge aktivne časovne razmejitev	0	50	-
Skupaj	139.196	240.920	58

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

³⁰ Znesek je za 181.402 evra nižji od izkazanega zneska kratkoročnih obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta, kar predstavlja obveznosti do državnega proračuna za vračilo preveč nakazanih sredstev. Poleg tega se med neplačane odhodke ne vključujejo kratkoročne obveznosti za nadomestila plač za skrajšani delovni čas in boleznine nad 30 dni, ki jih povrne ZZZS v znesku 46.075 evrov, kratkoročne obveznosti za poštne storitve za nakazovanje dodatka za duševno in telesno prizadete osebe, ki jih povrne MDDSZ v znesku 9.109 evrov, in razlika za skrajšan delovni čas v znesku 130 evrov.

³¹ Znesek je za 2.156 evrov nižji od izkazanega zneska drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja, kar predstavlja obveznosti za turistično takso v znesku 145 evrov, obveznosti za DDV v znesku 1.856 evrov in samoobdavčitev (789 evrov) in druge obveznosti iz poslovanja v znesku 944 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal za 101.724 evrov nižji znesek *aktivnih časovnih razmejitev* kot leto poprej predvsem zaradi nižjih vračunanih prihodkov zaradi podaljšanja proračunskega leta v znesku 130.973 evrov. Ostale aktivne časovne razmejitve so se nanašale predvsem na predplačilo stroškov za navitje frankirnega stroja v znesku 7.325 evrov.

2.2.10 Zaloge

Tabela 14: Zaloge

Zaloge materiala	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Pisarniški material	11.584	10.502	110
Magnetni in drugi trakovi	18.714	17.664	106
Skupaj	30.298	28.166	108

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod med *zalogami* na dan 31. 12. 2016 izkazuje magnetne in druge trakove ter zaloge obrazcev in pisarniškega materiala za delo službe zavoda.

2.2.11 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 15: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	898	1.348	67
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.604.389	1.504.197	107
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.606.145	1.289.831	125
Druge kratkoročne obveznosti	9.492.391	10.057.620	94
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	379.924	483.192	79
Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	6.633	29.310	23
Skupaj	13.090.380	13.365.498	98

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.2.11.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih so se nanašale na plače za december 2016, ki jih je zavod izplačal zaposlenim v januarju 2017. Glede na leto poprej so višje za 7 odstotkov. Zvišanje obveznosti do zaposlenih je predvsem posledica Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016

in drugih ukrepah v javnem sektorju³² (v nadaljevanju: ZUPPJS16), po katerem so javni uslužbenci, ki so v letu 2016 napredovali v višji plačni razred, pridobili pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom s 1. 12. 2016.

2.2.11.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Zavod je na dan 31. 12. 2016 *kratkoročne obveznosti do dobaviteljev* izkazal v znesku 1.606.145 evrov, od tega 1.597.950 evrov obveznosti do dobaviteljev v državi in 8.195 evrov obveznosti do dobaviteljev v tujini.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi izkazal predvsem za:

- storitve opravljenih izplačil pokojnin in drugih dajatev ob koncu leta 2016 v znesku 482.166 evrov (Pošta Slovenije d. o. o.);
- nakup programske opreme IBM v znesku 426.556 evrov (IBM Slovenija d. o. o.);
- izplačila avtorskih honorarjev članom invalidskih komisij za izvedeniška mnenja v znesku 136.396 evrov (AAS, d. o. o., Ljubljana).

Zavod je na dan 31. 12. 2016 v bilanci stanja med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev izkazal nakup licenc Telekom Slovenije d. d. v znesku 6.633 evrov.

2.2.11.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Zavod je 31. 12. 2016 izkazal 9.492.391 evrov drugih kratkoročnih obveznosti iz poslovanja, kar je 5,6 odstotka manj kot leto poprej.

Tabela 16: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti za dajatve	421.504	409.334	103
Obveznosti za DDV	1.856	1.157	160
Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja	8.956.449	9.507.079	94
Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	51.558	63.537	81
Obveznosti do zavezancev za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere vodi evidenco FURS	61.024	76.513	80
Skupaj	9.492.391	10.057.620	94

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

³² Uradni list RS, št. 90/15.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med *kratkoročnimi obveznostmi za dajatve* izkazal predvsem prispevke v breme delodajalca (242.088 evrov) in davek od osebnih prejemkov od kratkoročnih invalidskih dajatev (159.084 evrov).

Ostale kratkoročne obveznosti iz poslovanja so se v letu 2016 zmanjšale za 6 odstotkov. Nanašale so se predvsem na obveznosti:

- do zavarovalnic za prostovoljno zdravstveno zavarovanje upokojencev (7.507.859 evrov³³), ki so bile poravnane v začetku januarja 2017,
- do uživalcev za izplačilo neto pokojninskih in invalidskih dajatev (927.065 evrov),
- za pridržana sredstva pokojninskih in invalidskih dajatev upokojencev (512.951 evrov).

Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih so se nanašale predvsem na odtegljaje za kredite zaposlenih (49.255 evrov).

Obveznosti do zavezancev za vračila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere vodi evidenco FURS, so znašale 61.024 evrov³⁴.

2.2.11.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 17: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	262.097	388.670	67
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	53	2.931	2
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	25.720	27.788	93
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	672	2.627	26
Kratkoročne obveznosti do ZZS	91.382	61.176	149
Skupaj	379.924	483.192	79

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države so bile na dan 31. 12. 2016 za 33 odstotkov manjše kot leto poprej. Nanašale so se predvsem na obveznosti do Ministrstva za finance v znesku 181.402 evra za preveč plačane dodatne obveznosti za leto 2016 in do Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP) v znesku 72.657 evrov za obračun stroškov (provizijo) Banke Slovenije.

³³ Od tega do Vzajemne, d. v. z. 5.171.284 evrov, Zavarovalnice Triglav 1.493.958 evrov in Adriatic Slovenice, d. d. 842.617 evrov.

³⁴ Evidentirane obveznosti za vračilo prispevkov delodajalca ob prvi zaposlitvi po 157. členu ZPIZ-2.

Med *kratkoročnimi obveznostmi do posrednih uporabnikov proračuna države* so večje predvsem obveznosti do Medicinske fakultete v Ljubljani (17.537 evrov) za pridobitev izvedenskih mnenj, do URI - Soča (2.942 evrov) za poklicno rehabilitacijo, Šolskega centra Velenje (2.250 evrov) in SŠ Izola - SM Isola (1.460 evrov) za izobraževanje (šolnine) v zvezi s poklicno rehabilitacijo uživalcev.

Kratkoročne obveznosti do ZZZS so se nanašale predvsem na obveznosti za vodenje matične evidence zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja za december 2016.

2.2.12 Neplačani prihodki

Tabela 18: Neplačani prihodki

Neplačani prihodki	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Neplačani davčni prihodki	563.852.795	581.237.272	97
Neplačani nedavčni prihodki	641.316	506.403	127
Neplačani prejemki	4.724.065	5.073.762	93
Skupaj	569.218.176	586.817.437	97

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Neplačani prihodki so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 3 odstotke predvsem zaradi manjših zapadlih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere evidenco po posameznem zavezancu vodi FURS (povezava s točko 2.2.6.3.3 tega poročila).

Neplačane davčne prihodke poleg zapadlih (266.460.748 evrov) sestavljajo tudi nezapadle terjatve za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (297.392.047 evrov).

Neplačane nedavčne prihodke sestavljajo neplačani nedavčni prihodki od kupcev in iz državnega proračuna (276.118 evrov), zamudne obresti od preplačil po odločbah (363.920 evrov) in neplačani prihodki od najemnin počitniških kapacitet (1.278 evrov).

Neplačane prejemke predstavljajo preplačila oziroma preveč izplačane pokojnine in druge dajatve upokojencem.

Tabela 19: Neplačani prejemki

Neplačani prejemki	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Drugi neplačani prejemki – preplačila	3.415.727	3.544.052	96
Preveč izplačane pokojnine umrlim upokojemcem	124.551	181.343	69
Preveč izplačane pokojninske dajatve bankam	827.801	878.247	94
Preveč izplačane pokojninske in invalidske dajatve – poboti	152.084	152.675	100
Neplačane terjatve v regresnih zadevah	156.525	220.667	71
Preplačila pred letom 2000	47.377	96.778	49
Skupaj	4.724.065	5.073.762	93

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Kljub temu da zneskov terjatev za neplačane prispevke nismo potrjevali, pa opozarjamo, da so neplačani prihodki precenjeni:

- za tisti del neplačanih prispevkov, katerih verjetnost, da ne bodo poravnani v celotnem znesku oziroma ne bodo poravnani, je velika, saj so izčrpane že skoraj vse možnosti poplačila (povezava s točko 2.2.6.3.3 tega poročila), in
- za tisti del nerazporejenih plačil, kjer je pri plačilu naveden napačen sklic oziroma pri katerih terjatev še ni zapadla v plačilo (povezava s točko 2.2.15.1 tega poročila).

2.2.13 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 20: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Vnaprej vračunani odhodki za obratna sredstva	37.623	37.773	100
Prehodno obračunani odhodki za dane predujme	433	1.153	38
Skupaj	38.056	38.926	98

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 kot *pasivne časovne razmejitve* izkazal vnaprej vračunane odhodke za obratna sredstva v znesku 37.623 evrov (poraba na frankirnem stroju, neporabljene zaloge materiala) in prehodno obračunane odhodke za dane predujme v znesku 433 evrov.

2.2.14 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 21: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Splošni sklad	318.567.549	320.649.773	99
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	58.187	61.674	94
Druge dolgoročne obveznosti	56.633	87.939	64
Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	(6.633)	(29.310)	23
Skupaj	318.675.736	320.770.076	99

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Na zmanjšanje lastnih virov in dolgoročnih obveznosti v primerjavi z letom poprej je predvsem vplivalo znižanje splošnega sklada za finančne naložbe zaradi nižje tržne vrednosti delnic Zavarovalnice Triglav.

2.2.14.1 Splošni sklad

Tabela 22: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	31.790.071	31.797.471	100
Splošni sklad za finančne naložbe	284.437.184	286.539.926	99
Splošni sklad za namensko premoženje, preneseno javnim skladom	760.098	760.098	100
Splošni sklad za drugo	1.580.196	1.552.278	102
Skupaj	318.567.549	320.649.773	99

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Vrednost *splošnega sklada za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva* je enaka neodpisani vrednosti teh sredstev, ki je na dan 31. 12. 2016 znašala 31.790.071 evrov. V letu 2016 se je zmanjšala za 7.400 evrov, kar je enako zmanjšanju sedanje vrednosti osnovnih sredstev zavoda.

Splošni sklad za finančne naložbe je bil na dan 31. 12. 2016 izkazan v znesku 284.437.184 evrov, ki je enak vrednosti naložb v delnice (181.809.770 evrov), drugih dolgoročnih kapitalskih naložb (102.599.628 evrov) in dolgoročno danih posojil (27.786 evrov).

Splošni sklad za namensko premoženje, preneseno javnim skladom, je ostal na ravni iz leta poprej (760.098 evrov), ki je enaka kot v letu 2004, ko je zavod kot soustanovitelj vložil sredstva v Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov.

Splošni sklad za drugo se je na dan 31. 12. 2016 v primerjavi z letom poprej povečal za prejeta vračila danih posojil (27.918 evrov).

2.2.14.2 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Zavod je med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami izkazal dolgoročno neplačane prihodke, ki so na dan 31. 12. 2016 znašali 58.187 evrov. Nanašali so se na terjatve za vplačani stanovanjski prispevek v rezervni sklad po Stanovanjskem zakonu (40.651 evrov) in terjatve do fizičnih in pravnih oseb v znesku 17.536 evrov.

2.2.14.3 Druge dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti iz poslovanja na dan 31. 12. 2016 so se nanašale na nakup licence Telekoma Slovenije d. d. (6.633 evrov) in na nepremičnino v Novem mestu (50.000 evrov). Del obveznosti, ki zapade v plačilo v letu 2016, je bil izkazan med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev (6.633 evrov).

2.2.15 Izvenbilančna evidenca

Tabela 23: Aktivni in pasivni konti izvenbilančne evidence

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Neizplačane pokojnine upokojencem s stalnim bivališčem v drugih državah naslednicah Socialistične federativne republike Jugoslavije	0	133	-
Nerazporejena plačila dajatev, za katere vodi evidenco FURS	8.553.965	5.569.875	154
Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev	1.085.343	926.433	117
Tožbe zaposlenih in uživalcev, zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda	765.066	376.024	203
Tožbe zavoda za povrnitev škode	1.154.469	560.385	206
Regresni zahtevki in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev	2.084.830	1.249.609	167
Druge potencialne obveznosti iz pravnih zadev	550.818	40.571	-
Skupaj	14.194.491	8.723.030	163

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.2.15.1 Nerazporejena plačila dajatev, za katere je evidenco vodila FURS

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal 8.553.965 evrov nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidenco vodila FURS. Zavod je omenjena nerazporejena plačila že prejel na svoj podračun, prihodki so že izkazani in se po vsebini nanašajo na plačila prispevkov zavezancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katere FURS v svoji evidenci še ni vzpostavila terjatev do zavezanca na podlagi ustrezne listine (na primer REK obrazec), in na že evidentirane terjatve, ki zato ne sodijo v izvenbilančno evidenco zavoda. Gre za terjatve, ki se še niso zaprle s pripadajočimi plačili, saj še niso zapadle oziroma so zavezanci v plačilnih

nalogih navedli napačne sklice oziroma niso navedli davčnih števil, zato se s plačili niso zapirale sicer že evidentirane terjatve. Kljub temu da zneskov nerazporejenih plačil dajatev nismo potrjevali, pa opozarjamo, da so bile potencialne obveznosti v izvenbilančni evidenci precenjene za največ 8.553.965 evrov.

2.2.15.2 Bančne garancije za izvedbo obveznosti dobaviteljev

Zavod je potencialne obveznosti dobaviteljev za bančne garancije za resnost ponudbe, kakovostno izvedbo posla, garancijsko dobo in za zavarovanje plačil kupnine na dan 31. 12. 2016 izkazal v znesku 1.085.343 evrov.

2.2.15.3 Tožbe zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda

Potencialne obveznosti zaradi tožb zaposlenih in uživalcev pravic ter zasežena denarna sredstva na podračunu zavoda so se nanašale na:

- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb zaposlenih za izplačilo razlik v regresu za letni dopust in odpravnin v znesku 1.216 evrov;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi odškodninskih tožb zoper zavod v znesku 575.178 evrov;
- obveznosti, ki bi lahko nastale zaradi tožb uživalcev pravic zoper izdane odločbe o preplačilu v znesku 176.231 evrov, in
- zasežena denarna sredstva (po sodnih sklepih, ki še niso pravnomočni) na podračunu zavoda v znesku 12.441 evrov.

2.2.15.4 Tožbe zavoda za povrnitev škode

Tožbe zavoda za povrnitev škode se nanašajo na štiri zahtevke v skupnem znesku 1.154.469 evrov³⁵.

2.2.15.5 Terjatve iz regresnih zahtevkov in vložene tožbe iz naslova regresnih zadev

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izvenbilančno izkazal 597.360 evrov regresnih zahtevkov in 1.487.470 evrov vloženih tožb iz naslova regresnih zadev.

2.2.15.6 Druge potencialne terjatve oziroma obveznosti iz pravnih zadev

Zavod na istem kontu izkazuje tako potencialne terjatve kot potencialne obveznosti. Znesek 550.818 evrov se nanaša na štiri tožbe zoper zavod v znesku 13.539 evrov in tri tožbe zoper zaposlene v znesku 537.279 evrov. Največja zneska se nanašata na tožbo zaposlene zaradi premalo izplačanih plač v znesku 11.210 evrov in odškodninsko tožbo zavoda zoper nekdanjega zaposlenega v znesku 533.156 evrov.

³⁵ Največja tožbena zahtevka sta medsebojno povezana in znašata 628.643 evrov ter 477.073 evrov. Tožbena zahtevka se nanašata na povrnitev škode, ki je zavodu nastala v letih od 1999 do 2002, ko so bili s strani HGtrade d. o. o. (prej Mavrica d. d.) izdani fiktivni računi, katere je zavod plačal, ne da bi to blago (toaletni papir) prejel.

2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 24: Skrajšani izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
PRIHODKI	5.035.177.061	4.984.055.046	101
Davčni prihodki	3.644.636.984	3.473.628.461	105
Nedavčni prihodki	27.556.719	28.749.803	96
Kapitalski prihodki	4.020	3.927	102
Transforni prihodki	1.362.840.122	1.481.666.030	92
Prejeta sredstva iz Evropske unije	139.216	6.825	-
ODHODKI	5.035.177.060	4.984.055.046	101
Tekoči odhodki	35.501.794	34.306.768	103
Tekoči transferi	4.996.353.254	4.948.182.360	101
Investicijski odhodki	3.322.012	1.565.918	212
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	1³⁶	0	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2016.

2.3.1 Davčni prihodki

Tabela 25: Davčni prihodki

Davčni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prispevki zaposlenih	2.115.148.017	2.024.737.735	104
Prispevki delodajalcev	1.237.316.324	1.172.245.929	106
Prispevki samozaposlenih	187.403.747	177.315.475	106
Ostali prispevki	97.603.708	99.329.322	98
Drugi davki in prispevki	7.165.188	0	-
Skupaj	3.644.636.984	3.473.628.461	105

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

³⁶ Izkaza prihodkov in odhodkov v Letnem poročilu 2016 in na spletni strani AJPES se razlikujeta za en evro zaradi napačnega seštevka dvomestnih kontov, in sicer nedavčnih prihodkov, tekočih odhodkov in tekočih transferov, zneski trimestrnih kontov so pravilni.

Davčni prihodki so v letu 2016 predstavljali 72 odstotkov celotnih prihodkov zavoda in so se glede na leto poprej povečali za 171.008.523 evrov oziroma za 5 odstotkov, kar je predvsem posledica rasti zaposlenosti v Republiki Sloveniji in prispevne osnove. Sestavljajo jih vsi obvezni prispevki zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vključno z zamudnimi obrestmi, ki se nanašajo na posamezno vrsto prispevka, prispevki delojemalca od raznih nadomestil, prispevki za prostovoljno vključitev v obvezno zavarovanje in prispevki iz osebnega dopolnilnega dela na podlagi 12. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno³⁷.

Zavod od 1. 10. 2011 evidentira na kontu 7060 – Drugi davki nerazporejena in neidentificirana plačila prispevkov, ki nastanejo, ko FURS ob prejemu plačila posameznih terjatev še nima evidentiranih ali zapira terjatve do davčnih zavezancev šele ob zapadlosti, tudi če je bilo plačilo že izvršeno, ali davčni zavezanci v plačilnih nalogih navedejo napačne sklice oziroma ne navedejo davčnih števil. Zavod je v letu 2016 na podlagi dnevnik izpiskov UJP o prometu in stanju na podračunu in poročil o razčlenitvi dajatev, vplačanih na prehodni davčni podračun zavoda, evidentiral prerazporeditve/preknjižbe prihodkov s konta 7060 na konte prispevkov, kamor ti prihodki dejansko sodijo. Konec leta 2016 (pred ugotovitvijo rezultata) je zavod na tem kontu izkazoval stanje v znesku 7.165.188 evrov.

Zavod davčne prihodke evidentira v zneskih in po vrstah, kot ga o tem obveščata UJP in FURS.

2.3.2 Nedavčni prihodki

Zavod je za leto 2016 izkazal nedavčne prihodke v znesku 27.556.719 evrov oziroma 4 odstotke manj kot leto poprej predvsem zaradi manjših prihodkov na podlagi zakonodaje Evropske unije in sporazumov o socialnem zavarovanju ter manjših prihodkov od dokupov pokojninske dobe.

Tabela 26: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend	19.591.570	19.591.570	100
Prihodki od obresti	150	2.419	6
Prihodki od premoženja	148.611	145.041	102
Prihodki od prodaje blaga in storitev	1.076.457	1.264.316	85
Drugi nedavčni prihodki	6.739.931	7.746.457	87
Skupaj	27.556.719	28.749.803	96

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.2.1 Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja

Prihodki od udeležbe na dobičku, prihodki od obresti in prihodki od premoženja (v skupnem znesku 19.740.331 evrov) se v primerjavi z letom poprej niso bistveno spremenili.

³⁷ Uradni list RS, št. 32/14.

Prihodke od udeležbe na dobičku in dividend v znesku 19.591.570 evrov predstavljajo izplačila dividend Zavarovalnice Triglav.

Prihodke od obresti sestavljajo drugi prihodki od obresti (150 evrov). Prihodki od obresti so se v letu 2016 zmanjšali, ker zavod zaradi ničelne obrestne mere za denarne vloge ni deponiral dnevnih presežkov. Tudi za prosta denarna sredstva na podračunu je bila obrestna mera nič.

Prihodke od premoženja sestavljajo prihodki od najemnin za poslovne prostore (90.049 evrov), počitniške kapacitete (29.684 evrov), stanovanja (23.362 evrov) in od zakupnin (5.516 evrov).

2.3.2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev

Zavod je prihodke od prodaje blaga in storitev izkazal v znesku 1.076.457 evrov, kar je 187.859 evrov manj kot v letu 2015. Prihodki od prodaje blaga in storitev se nanašajo predvsem na prihodke od provizij zavarovalnic za nakazovanje premij prostovoljnega življenjskega zavarovanja od pokojnin na podlagi odstopnih izjav upokojencev (895.723 evrov) prihodke od storitev, ki jih opravlja računalniški center zavoda za MDDSZ v zvezi z nakazovanjem transferov socialnega skrbstva³⁸ (52.131 evrov), prihodke od povračil stroškov za izvajanje odtegljajev (84.099 evrov) in prihodke od povračil stroškov za preglede na invalidskih komisijah, ki jih zavod opravlja za MDDSZ (33.942 evrov).

2.3.2.3 Drugi nedavčni prihodki

Zavod je v letu 2016 izkazal za 13 odstotkov manj drugih nedavčnih prihodkov kot leto poprej predvsem zaradi nižjih drugih prostovoljnih prispevkov za socialno varnost. Med drugimi nedavčnimi prihodki so bili izkazani:

- drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost (1.451.960 evrov), kamor so vključeni prihodki od dokupa pokojninske dobe (1.402.243 evrov) in prispevki za zavarovalno dobo s povečanjem (49.717 evrov), in
- drugi nedavčni prihodki (5.287.971 evrov), med katere so vključena predvsem vračila sorazmernega dela pokojnin na podlagi mednarodnih sporazumov (3.291.008 evrov), prihodki od preplačil (1.286.654 evrov), regresni zahtevki (381.505 evrov), prihodki od zapuščin (238.081 evrov), odškodninski zahtevki (70.246 evrov) in drugi izredni nedavčni prihodki (8.327 evrov).

2.3.3 Kapitalski prihodki

Tabela 27: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prihodki od prodaje opreme, drugih osnovnih sredstev	370	1.827	20
Prihodki od prodaje prevoznih sredstev	3.650	2.100	174
Skupaj	4.020	3.927	102

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

³⁸ Na podlagi Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07-UPB2 (23/07-popr., 41/07-popr.), 57/12, 39/16) in ZDVDTP.

Kapitalske prihodke v letu 2016 predstavljajo prihodki od prodaje prevoznih sredstev, pisarniške in računalniške opreme.

2.3.4 Transforni prihodki

Tabela 28: Transforni prihodki

Transforni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	1.311.158.476	1.461.104.327	90
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	1.681.646	1.561.703	108
Prejeta sredstva iz javnih skladov	50.000.000	19.000.000	263
Skupaj	1.362.840.122	1.481.666.030	92

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.4.1 Prejeta sredstva iz državnega proračuna

Zavod je v letu 2016 največ transference prihodkov prejel iz državnega proračuna, in sicer:

- 1.267.298.978 evrov iz državnega proračuna na podlagi 161. in 162. člena ZPIZ-2 (od tega 278.068.307 evrov iz tekočih obveznosti in 989.230.671 evrov iz dodatne obveznosti Republike Slovenije do zavoda);
- 28.569.896 evrov od MDDSZ, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od starševskih nadomestil;
- 15.289.602 evra od Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki plačuje prispevke delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil za čas brezposelnosti.

Republika Slovenija v skladu s 161. členom ZPIZ-2 zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za pokrivanje obveznosti obveznega zavarovanja, ki nastanejo zaradi priznavanja ali odmere pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi izpada prispevkov. Zavod je v letu 2016 iz državnega proračuna prejel 278.068.307 evrov (12 mesečnih akontacij v skupnem znesku 279.000.000 evrov, ki je bil maja 2016 znižan zaradi poročuna tekočih obveznosti Republike Slovenije za leto 2015 v znesku 931.693 evrov). Zavod je v skladu s 162. členom ZPIZ-2 iz državnega proračuna prejel 989.230.671 evrov iz dodatnih obveznosti Republike Slovenije za pokrivanje razlike med prihodki zavoda iz prispevkov in drugih virov ter odhodki zavoda.

2.3.4.2 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja

Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (1.681.646 evrov) so prispevki delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od nadomestil plač iz invalidskega zavarovanja zaradi bolezenske odsotnosti nad 30 dni, ki jih ZZZS neposredno izplačuje upravičencem.

2.3.4.3 Prejeta sredstva iz javnih skladov

Prejeta sredstva iz javnih skladov se nanašajo na letno nakazilo Kapitalske družbe, d. d. v znesku 50.000.000 evrov na podlagi drugega odstavka 67. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017³⁹ (v nadaljevanju: ZIPRS1617) in Pogodbe o pokrivanju obveznosti Kapitalske družbe, d. d. do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letih 2016 in 2017.

2.3.5 Prejeta sredstva iz Evropske unije

Zavod je v letu 2016 izkazal 139.216 evrov prejetih sredstev iz Evropske unije, ki se nanašajo predvsem na prenos pravic iz sistema Evropske unije po Zakonu o prenosu pokojninskih pravic⁴⁰ (v znesku 134.505 evrov).

2.3.6 Tekoči odhodki

Tabela 29: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Plače in drugi izdatki za zaposlene	19.147.571	18.035.589	106
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	2.784.672	2.602.663	107
Izdatki za blago in storitve	13.569.551	13.668.516	99
Skupaj	35.501.794	34.306.768	103

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.6.1 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim so v letu 2016 predstavljali 54 odstotkov tekočih odhodkov. V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2016 zaposlenih 832 javnih uslužbencev, od teh je 37 javnih uslužbencev, ki se ne štejejo v realizacijo kadrovskega načrta, saj so bili zaposleni zaradi nadomeščanja odsotnih javnih uslužbencev oziroma popolnitve do polnega delovnega časa delno ali invalidsko upokojenih. V letu 2016 se je na novo zaposlilo 43 javnih uslužbencev, z delom jih je prenehalo 39.

³⁹ Uradni list RS, št. 96/15, 46/16.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 34/10.

Tabela 30: Plače in drugi izdatki za zaposlene

Plače in drugi izdatki za zaposlene	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Plače in dodatki	16.455.882	15.786.240	104
Regres za letni dopust	569.540	304.149	187
Povračila in nadomestila za prevoz in prehrano	1.475.267	1.447.076	102
Sredstva za delovno uspešnost	87.478	77.194	113
Sredstva za nadurno delo	427.521	278.507	154
Drugi izdatki zaposlenim	131.883	142.423	93
Skupaj	19.147.571	18.035.589	106

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim so se v primerjavi z letom 2015 povečali za 1.111.982 evrov oziroma za 6 odstotkov predvsem zaradi napredovanja zaposlenih v višji plačni razred v letu 2015 (pravica do plače v skladu z višjim plačnim razredom pridobljena pri plači za december 2015) na podlagi Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015⁴¹ in septembra 2016 zaradi povišane vrednosti plačnih razredov iz plačne lestvice na podlagi ZUPPJS16. Večji so bili tudi izdatki za plačilo regresa za letni dopust (za 265.391 evrov oziroma 87 odstotkov), nadurnega dela, povezanega zlasti z izvedbo odločbe Ustavnega Sodišča Republike Slovenije⁴² (za 149.014 evrov oziroma 54 odstotkov), in delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog (za 10.284 evrov oziroma 13 odstotkov). V letu 2016 so bile osnovne plače izkazane v znesku 12.203.231 evrov, nadomestila plač v znesku 3.157.044 evrov in dodatki v znesku 1.095.607 evrov.

Izdatki za plačilo prehrane med delom so bili v primerjavi z letom poprej večji za 15.855 evrov (3 odstotke), izdatki za plačilo prevoza na delo in z dela pa večji za 12.336 evrov (2 odstotka).

Za druge izdatke zaposlenim je zavod v letu 2016 porabil 131.883 evrov. Izdatki so bili za 10.540 evrov oziroma 7 odstotkov nižji kot v letu poprej zaradi nižjih izdatkov za odpravnine in jubilejne nagrade.

⁴¹ Uradni list RS, št. 95/14.

⁴² Št. U-I-239/14-10, Up-1169/12-24(Uradni list RS, št. 30/15). Ustavno sodišče je z omenjeno odločbo odločilo, da mora zavod v roku 60 dni po objavi te odločbe, torej najkasneje do 29. 6. 2015, ponovno odmeriti pokojnino zavarovancem oziroma uživalcem pokojnine, za katere je v postopkih revizije ugotovil, da so bile delnice za notranji odkup vplačane z delom plače, ki se upošteva v pokojninsko osnovo, pa ta del plače ni bil vštet zaradi protiustavne četrte alineje 46. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96, 54/98). Zavarovanci oziroma uživalci pokojnine, pri katerih revizija ni bila opravljena, pa lahko v tem roku zahtevajo revizijo podatkov o plačah in pokojninskih osnovah za obdobje, v katerem so bile vplačane delnice za notranji odkup, ter ponovno odmero pokojnine na podlagi ugotovitev revizije.

2.3.6.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost v znesku 2.784.672 evrov so se nanašali predvsem na prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (1.501.058 evrov) ter na prispevke za zdravstveno zavarovanje (1.205.756 evrov). Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenca⁴³ so znašale 49.630 evrov.

2.3.6.3 Izdatki za blago in storitve

Tabela 31: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.149.076	2.467.336	87
Posebni material in storitve	17.756	19.380	92
Energija, voda, komunalne storitve, komunikacije	5.073.594	5.254.008	97
Prevozni stroški in storitve	34.800	40.730	85
Izdatki za službena potovanja	65.738	75.244	87
Tekoče vzdrževanje	2.031.350	2.004.749	101
Poslovne najemnine in zakupnine	620.884	559.942	111
Kazni in odškodnine	67.118	123.782	54
Drugi operativni odhodki	3.509.235	3.123.345	112
Skupaj	13.569.551	13.668.516	99

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod je v letu 2016 izdatke za blago in storitve izkazal v znesku 13.569.551 evrov (38 odstotkov tekočih odhodkov), kar je za odstotek manj kot leto poprej. Največ izdatkov se je nanašalo na porabljeno energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije (37 odstotkov) ter druge operativne odhodke (26 odstotkov), ki so obsegali predvsem plačila avtorskih honorarjev, storitev plačilnega prometa, stroškov sodnih postopkov, plačila za rekreativne, športne in kulturne dejavnosti upokojujencev in delovnih invalidov ter plačila dela prek študentskega servisa.

Izdatki za pisarniški in splošni material ter storitve so se v letu 2016 glede na leto poprej zmanjšali za 13 odstotkov in so bili izkazani v znesku 2.149.076 evrov. Izdatki so se nanašali predvsem na:

- povračilo za delo ZZZS – za opravljene storitve prijavno-odjavnih in drugih del (515.331 evrov),
- storitve varovanja zgradb in prostorov (426.422 evrov),
- čistilni material in storitve (340.081 evrov),
- storitve informacijske podpore uporabnikom (288.536 evrov),

⁴³ Uradni list RS, št. 126/03, 32/15.

- založniške in tiskarske storitve ter stroške fotokopiranja (182.084 evrov),
- stroške pisarniškega materiala in storitev (181.971 evrov),
- računalniške storitve (129.663 evrov),
- drugi splošni material in storitve (42.015 evrov) ter
- časopise, revije, knjige in strokovno literaturo (19.203 evre).

Izdatki za posebni material in storitve (17.756 evrov) so se v letu 2016 glede na leto poprej zmanjšali za 8 odstotkov predvsem zaradi manjših stroškov zdravstvenih pregledov zaposlenih po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu⁴⁴.

Izdatki za energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije (5.073.594 evrov) so se v letu 2016 glede na leto poprej zmanjšali za 3 odstotke predvsem zaradi manjših poštnih stroškov za dostavo gotovine (denarnih nakaznic), ki so se glede na preteklo leto zmanjšali za 407.220 evrov. Manjši so bili tudi stroški za električno energijo (za 29.968 evrov) in za telefon, faks, elektronsko pošto (za 15.936 evrov). V primerjavi z letom poprej pa so bili večji drugi poštni stroški – obvestila upokojencem (za 205.153 evrov) ter poštnina in kurirske storitve (za 64.744 evrov). Izdatki so se nanašali na:

- poštne stroške za dostavo gotovine – denarne nakaznice (3.048.276 evrov),
- poštnino in kurirske storitve (792.893 evrov),
- druge poštne stroške – obvestila upokojencem (709.804 evre),
- električno energijo (247.113 evrov),
- porabo kuriv in stroške ogrevanja ter porabo druge energije (158.101 evro),
- telefon, faks, elektronsko pošto (61.085 evrov),
- vodo in komunalne storitve (27.731 evrov),
- odvoz smeti (17.028 evrov) ter
- druge poštne stroške – dostava upokojenskih kartic (11.563 evrov).

Prevozni stroški in storitve (34.800 evrov) so se nanašali predvsem na stroške goriv in maziv za prevozna sredstva (9.413 evrov), vzdrževanja in popravil vozil (7.835 evrov), zavarovalnih premij za motorna vozila (6.859 evrov) ter na druge prevozne in transportne stroške (8.787 evrov).

Med *izdatki za službena potovanja* (65.738 evrov) so bili največji stroški prevoza v državi – kilometrina (34.469 evrov).

Izdatki za tekoče vzdrževanje (2.031.350 evrov) so bili v primerjavi z letom poprej večji za odstotek predvsem zaradi večjih stroškov za plačilo tekočega vzdrževanja licenčne programske opreme (za 293.632 evrov) in tekočega vzdrževanja komunikacijske opreme (za 30.406 evrov). V primerjavi z letom poprej pa so bili manjši stroški tekočega vzdrževanja strojne računalniške opreme (za 306.411 evrov). Izdatki so se nanašali predvsem na vzdrževanje:

- licenčne programske opreme (1.200.555 evrov),
- komunikacijske opreme (223.262 evrov),
- druge opreme (158.938 evrov),
- poslovnih objektov (123.914 evrov) in
- strojne računalniške opreme (95.034 evrov).

⁴⁴ Uradni list RS, št. 43/11.

Med *izdatki za poslovne najemnine in zakupnine* (620.884 evrov) so bili v letu 2016 izkazani predvsem izdatki za najem programske računalniške opreme (317.460 evrov), ki so bili v primerjavi z letom poprej večji za 29 odstotkov. Med poslovne najemnine in zakupnine spadajo tudi najemnine komunikacijske opreme in podatkovnih vodov (183.261 evrov), nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ) (65.387 evrov), najemnine in zakupnine za poslovne in druge objekte (20.800 evrov) ter druge najemnine, zakupnine in licenčnine (33.976 evrov).

Zavod je v letu 2016 *izdatke za kazni in odškodnine* izkazal v znesku 67.118 evrov, kar je za 46 odstotkov manj kot v letu poprej. Nanašali so se na odškodnine (61.958 evrov), izplačane na podlagi pravnomočnih sodb, ter druge odškodnine in kazni (5.160 evrov), ki so se glede na leto poprej zmanjšale za 43.606 evrov.

Med *drugimi operativnimi odhodki* (3.509.235 evrov) so bila v letu 2016 izkazana predvsem plačila avtorskih honorarjev v znesku 1.797.623 evrov ter storitev plačilnega prometa v znesku 418.074 evrov. Avtorski honorarji, plačani izvedencem za delo v invalidskih komisijah, so bili v primerjavi z letom poprej višji za 11 odstotkov zaradi na novo določenih normativov v skladu s Spremembami in dopolnitvami Pravilnika o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁴⁵. Plačila storitev organizacijam, pooblaščenim za plačilni promet, so bila večja za 91.284 evrov oziroma za 28 odstotkov. Ostali drugi operativni odhodki se nanašajo predvsem na:

- ostale operativne odhodke (404.795 evrov),
- stroške sodišč v sodnih postopkih (363.566 evrov),
- sodne stroške – storitve odvetnikov, notarjev, sodnih tolmačev (185.656 evrov),
- plačila za delo prek študentskega servisa (137.472 evrov),
- plačila bančnih storitev (69.751 evrov),
- izdatke za strokovna izobraževanja zaposlenih (53.710 evrov),
- plačila po podjemnih pogodbah (38.729 evrov) in
- izdatke za sejnine udeležencem sveta zavoda (29.597 evrov).

2.3.7 Tekoči transferi

Tekoči transferi so v letu 2016 predstavljali 99 odstotkov celotnih odhodkov zavoda. V primerjavi z letom poprej so se povečali za odstotek predvsem zaradi višjih odhodkov za starostne in vdovske pokojnine. Največji del tekočih transferov predstavljajo transferi posameznikom in gospodinjstvom (92 odstotkov).

⁴⁵ Uradni list RS, št. 6/15; velja od 31. 1. 2015.

Tabela 32: Tekoči transferi

Tekoči transferi	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	4.613.181.737	4.569.688.089	101
Transferi neprofitnim organizacijam	676.859	745.325	91
Drugi tekoči domači transferi	380.596.458	376.990.431	101
Tekoči transferi v tujino	1.898.200	758.515	250
Skupaj	4.996.353.254	4.948.182.360	101

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.7.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 33: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Transferi za zagotavljanje socialne varnosti	219.667.071	220.591.240	100
Pokojnine	4.246.598.414	4.197.430.135	101
Nadomestila plač	146.908.370	151.657.998	97
Štipendije	0	1.859	-
Drugi transferi posameznikom	7.882	6.857	115
Skupaj	4.613.181.737	4.569.688.089	101

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.7.1.1 Transferi za zagotavljanje socialne varnosti

Transferi za zagotavljanje socialne varnosti so bili v letu 2016 za 0,4 odstotka (924.169 evrov) nižji kot leto poprej. Zavod med transferi izkazuje:

- dodatek za pomoč in postrežbo (81.310.856 evrov);
- invalidnine za telesno okvaro (30.046.031 evrov);
- letne dodatke k pokojninam (106.018.778 evrov);
- dodatke k pokojninam, uveljavljenim v tujini, in dodatke do minimalne pokojnine, nakazane v tujino (2.223.700 evrov), ter
- preživnine in oskrbnine (67.706 evrov).

2.3.7.1.2 Pokojnine

Tabela 34: Pokojnine

Pokojnine	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Starostne pokojnine	3.175.929.976	3.116.302.000	102
Invalidske pokojnine	450.291.934	457.450.890	98
Družinske in vdovske pokojnine	422.494.096 ⁴⁶	425.672.727 ⁴⁷	99
Pokojnine po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ⁴⁸	1.026.481	1.418.770	72
Vojaške pokojnine	24.979.030	26.665.537	94
Pokojnine, nakazane v tujino	171.873.641 ⁴⁹	169.916.100 ⁵⁰	101
Druge pokojnine	3.256	4.111	79
Skupaj	4.246.598.414	4.197.430.135	101

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Odhodki za pokojnine so bili v letu 2016 glede na leto 2015 večji za 49.168.279 evrov oziroma 1,2 odstotka predvsem zaradi večjih odhodkov za starostne in vdovske pokojnine. Odhodki za pokojnine so se povečali predvsem zaradi uskladitve pokojnin in drugih prejemkov ter rasti povprečnega števila uživalcev. Največji delež med pokojninami so predstavljale starostne (77 odstotkov), sledile pa so invalidske pokojnine (11 odstotkov).

V letu 2016 je bilo povprečno število uživalcev vseh vrst pokojnin 616.425 (od tega 613.683 uživalcev iz obveznega zavarovanja) oziroma 0,2 odstotka več kot leto poprej. Povprečno število uživalcev starostnih, delnih in vdovskih pokojnin se je povečalo, medtem ko se je povprečno število uživalcev družinskih, invalidskih, vojaških in kmečkih pokojnin zmanjšalo.

⁴⁶ Družinske pokojnine (170.951.627 evrov), vdovske pokojnine (251.542.469 evrov).

⁴⁷ Družinske pokojnine (182.038.993 evrov), vdovske pokojnine (243.633.734 evrov).

⁴⁸ Uradni list SRS, št. 13/72, 26/73, 45/73, 29/75, 14/77, 30/79, 27/83.

⁴⁹ Pokojnine, nakazane v tujino, se nanašajo na starostne (82.993.557 evrov), invalidske (31.188.282 evrov), družinske (18.654.042 evrov), vdovske (37.895.716 evrov) in vojaške pokojnine (1.142.044 evrov).

⁵⁰ Pokojnine, nakazane v tujino, se nanašajo na starostne (80.844.112 evrov), invalidske (31.912.089 evrov), družinske (19.745.141 evrov), vdovske (36.267.244 evrov) in vojaške pokojnine (1.147.514 evrov).

Tabela 35: Povprečno število uživalcev glede na vrsto pokojnine od leta 2012 do leta 2016

Vrsta pokojnine	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016
Starostna pokojnina	401.642	417.916	426.083	431.745	435.339
Delna starostna pokojnina	398	492	674	800	1.789
Invalidska pokojnina	89.384	88.361	87.250	85.749	84.045
Družinska pokojnina	52.069	51.870	48.781	44.904	42.098
Vdovska pokojnina	41.915	43.672	46.097	48.820	50.412
<i>Skupaj I</i>	<i>585.408</i>	<i>602.311</i>	<i>608.885</i>	<i>612.018</i>	<i>613.683</i>
Vojaška pokojnina	3.082	2.911	2.750	2.588	2.422
Pokojnine po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov	1.067	821	620	447	317
Akontacije pokojnin	5	5	3	3	3
<i>Skupaj II</i>	<i>4.154</i>	<i>3.737</i>	<i>3.373</i>	<i>3.038</i>	<i>2.742</i>

Opomba: Skupaj I – pokojnine iz obveznega zavarovanja, Skupaj II – pokojnine po posebnih zakonih in predpisih izven sistema obveznega zavarovanja.

Vir: podatki zavoda.

Razmerje med zavarovanci in upokojenci iz obveznega zavarovanja se je v letu 2016 glede na leto 2015 povečalo na 1,45 (1,43 v letu 2015 in 1,39 v letu 2014). Povprečna starostna pokojnina, izplačana v obdobju od januarja do decembra 2016, je znašala 612,64 evra, povprečna invalidska pokojnina 474,07 evra in povprečna vdovska/družinska pokojnina 387,12 evra. Povprečna starostna pokojnina se je glede na predhodno leto zvišala za 0,5 odstotka, povprečna invalidska pokojnina za 0,4 odstotka in povprečna vdovska/družinska pokojnina za 0,3 odstotka.

Zneski najnižje in najvišje pokojninske osnove ter zgornje meje za izplačilo dela vdovske pokojnine, uveljavljene od 1. 1. 2016, določeni s sklepom sveta zavoda z dne 7. 4. 2016, so bili naslednji:

- najnižja pokojninska osnova 775,10 evra oziroma 567,37 evra, če je bila pokojnina odmerjena na podlagi tretjega odstavka 390. člena ZPIZ-2,
- najvišja pokojninska osnova 3.100,40 evra oziroma 2.269,49 evra, če je bila pokojnina odmerjena na podlagi tretjega odstavka 390. člena ZPIZ-2,
- najnižja pokojnina 201,53 evra,
- limit za izplačilo dela vdovske pokojnine 90,69 evra in 1.774,98 evra za skupno izplačilo lastne in dela vdovske pokojnine.

Pokojnine in drugi prejemki so se v letu 2016 uskladili dvakrat: v skladu s 67. členom ZIPRS1617 od 1. 1. 2016 za 0,7 odstotka in na podlagi osmega odstavka 430. člena ZPIZ-2 od 1. 10. 2016 za 0,4 odstotka.

2.3.7.1.3 Nadomestila plač

Nadomestila plač iz invalidskega zavarovanja so v letu 2016 znašala 146.908.370 evrov, kar je za 3 odstotke manj kot leto poprej predvsem zaradi zmanjšanja povprečnega števila uživalcev nadomestil (zlasti upravičencev

do nadomestila plače za čas čakanja na drugo ustrezno zaposlitev za 12 odstotkov). Nanašala so se na nadomestila:

- za obdobje čakanja na razporeditev na drugo ustrezno zaposlitev (39.059.147 evrov),
- zaradi dela s skrajšanim delovnim časom – delna invalidska pokojnina (49.072.924 evrov),
- za invalidnost (37.879.805 evrov),
- zaradi dela s skrajšanim delovnim časom (10.512.790 evrov),
- zaradi manjše plače na drugem delovnem mestu (7.056.149 evrov),
- za dobo poklicne rehabilitacije (2.008.750 evrov) in
- začasno nadomestilo (1.318.805 evrov).

2.3.7.2 Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Transferi nepridobitnim organizacijam so bili v letu 2016 izkazani v znesku 676.859 evrov, kar je 9 odstotkov manj kot leto poprej predvsem zaradi manjših stroškov šolanja oziroma usposabljanja invalidov in manjših stroškov storitev izvajalcev s področja poklicne rehabilitacije. Nanašali so se na plačila javnim zavodom ali zasebnim institucijam za stroške šolanja in usposabljanja invalidov za delo (384.872 evrov), potnih stroškov in stroškov nastanitvev (103.629 evrov), stroškov storitev izvajalcev s področja poklicne rehabilitacije (85.966 evrov), sofinanciranje programov usposabljanja delovnih invalidov (26.508 evrov), stroške učnih pripomočkov (26.031 evrov), stroške adaptacij in prilagoditev delovnih mest (34.253 evrov) in stroške prilagoditve prostorov in delovnih sredstev (15.600 evrov).

2.3.7.3 Drugi tekoči domači transferi

Zavod je med *drugimi tekočimi domačimi transferi* (transferi v sklade socialnega zavarovanja) izkazal plačila prispevkov ZZZS za obvezno zdravstveno zavarovanje upokojencev in od nadomestil plač iz invalidskega zavarovanja v znesku 380.596.458 evrov, kar je za 3.606.027 evrov več kot leto poprej. Marca 2016 je bila objavljena nekoliko višja povprečna letna stopnja davka in prispevkov za leto 2015, ki je vplivala na zvišanje količnika za obrutenje pokojnin (1,53563). Število nakazil v druge države naslednice Socialistične federativne republike Jugoslavije se je v letu 2016 (kot že leto poprej) povečevalo, medtem ko se prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje ni povečal, ker je večina na novo priznanih pokojnin odmerjenih v sorazmernem delu in zavod tega prispevka ne plačuje, ker so upravičenci zdravstveno zavarovani iz sorazmernega dela pokojnine v svoji matični državi. Drugi tekoči domači transferi so se glede na predhodno leto zvišali predvsem zaradi večjih odhodkov za pokojnine.

2.3.7.4 Tekoči transferi v tujino

Zavod je v letu 2016 izkazal 1.898.200 evrov *drugih tekočih transferov v tujino* (za 1.139.685 evrov več kot leto poprej). Nanašali so se na prenos pokojninskih pravic iz Republike Slovenije v sistem Evropske unije na podlagi Zakona o prenosu pokojninskih pravic. Pravice na tej podlagi je v letu 2016 uveljavilo 25 zavarovancev (leto poprej 15). Osebe, ki se zaposlijo pri institucijah, organih, uradih ali agencijah Evropske unije in so upravičene do prenosa kapitalizirane vrednosti pokojninskih pravic, od zavoda zahtevajo prenos svojih pokojninskih pravic v sistem Evropske unije⁵¹.

⁵¹ Upravičenec, ki je že opravil prenos pokojninskih pravic iz Republike Slovenije v pokojninski sistem Evropske unije, lahko ponovno opravi prenos nazaj v pokojninski sistem Republike Slovenije (vrnjena prenosna vrednost). Upravičenec ponovno pridobi pravice, ki jih je imel pred prenosom (zavarovalna doba, plače, ki se upoštevajo od osnove za odmero pokojnine), pridobi pa tudi zavarovalno dobo za obdobje zaposlitve v institucijah Evropske unije.

2.3.8 Investicijski odhodki

Tabela 36: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Nakup prevoznih sredstev	44.900	44.990	100
Nakup opreme	1.109.476	937.381	118
Nakup drugih osnovnih sredstev	21.231	4.555	466
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	0	2.114	-
Investicijsko vzdrževanje in obnove	186.657	260.800	72
Nakup nematerialnega premoženja	1.926.971	309.327	623
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	32.777	6.751	486
Skupaj	3.322.012	1.565.918	212

Vir: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Investicijski odhodki so se v letu 2016 v primerjavi z letom poprej povečali za 112 odstotkov predvsem zaradi večjih nakupov nematerialnega premoženja (za 1.617.644 evrov) in nakupov opreme (za 172.095 evrov).

Odhodki za nakup nematerialnega premoženja so se glede na leto poprej povečali za 1.617.644 evrov predvsem zaradi nakupa programske opreme IBM (1.205.839 evrov), programske opreme Oracle (207.080 evrov), protivirusne programske opreme za podporo delovanja poslovnih področij (64.053 evrov) in programske opreme za nadgradnjo virtualnega strežniškega okolja VMware (25.669 evrov).

Zavod je v letu 2016 izkazal 1.109.476 evrov investicijskih odhodkov za *nakup opreme*, kar je za 18 odstotkov več kot v letu poprej. V letu 2016 je zavod kupil naslednjo opremo:

- strežnike in diskovne sisteme (714.782 evrov),
- strojno računalniško opremo (167.713 evrov),
- aktivno mrežno in komunikacijsko opremo (114.768 evrov),
- pisarniško in drugo pohištvo (70.473 evrov),
- opremo za tiskanje in razmnoževanje (19.035 evrov),
- drugo opremo in napeljave (18.987 evrov),
- opremo za hlajenje in ogrevanje (3.718 evrov).

Odhodki za investicijsko vzdrževanje in obnove so se v letu 2016 zmanjšali za 74.143 evrov in so se nanašali predvsem na obnovitvena dela na centrali v Ljubljani (zamenjava varnostne razsvetljave in naprav za brezprekinitveno napajanje z električno energijo), v OE Koper (plačilo sorazmernega deleža investicijsko-vzdrževalnih del) in na izpostavi Jesenice (plačilo sorazmernega dela izdelave fasade) ter na obnovo zavodovih počitniških objektov.

2.4 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

V izkazu računa finančnih terjatev in naložb se izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil, od prodaje kapitalskih vlog in vsa sredstva danih posojil ter za nakup kapitalskih naložb. Zavod je v letu 2016 prejela vračila v preteklosti danih stanovanjskih posojil (nazadnje leta 1999) izkazal v znesku 27.918 evrov. V primerjavi z letom poprej so bila vračila manjša za 16.456 evrov.

Tabela 37: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
<i>Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev</i>	27.918	44.374	63
Prejeta vračila danih posojil	27.918	44.374	63
<i>Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev</i>	0	0	-
Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev	27.918	44.374	63

Vir: izkaz računa finančnih terjatev in naložb zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2016.

2.5 Izkaz računa financiranja

V izkazu računa financiranja so predstavljeni podatki o povečanju sredstev na računu v znesku 27.918 evrov⁵². Znesek predstavlja razliko med prejetimi in danimi posojili, izkazanimi v računu finančnih terjatev in naložb.

Tabela 38: Izkaz računa financiranja

Izkaz računa financiranja	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
<i>Zadolževanje</i>	0	0	-
Domače zadolževanje	0	0	-
<i>Odplačila dolga</i>	0	0	-
Odplačila domačega dolga	0	0	-
<i>Neto zadolževanje</i>	0	0	-
Povečanje sredstev na računih	27.918	44.374	63

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2016.

⁵² Zaradi presežka v izkazu prihodkov in odhodkov za en evro, bi moralo povečanje sredstev na računih v izkazu računa financiranja znašati 27.919 evrov.

3. PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2016

3.1 Obrazložitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja zavoda smo preverjali skladnost poslovanja s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- obračunavanje in izplačevanje plač in drugih izdatkov zaposlenim,
- obračunavanje in izplačevanje tekočih transferov,
- izvajanje postopkov javnega naročanja,
- opravljanje storitev na podlagi avtorskih pogodb,
- ravnanje s stvarnim premoženjem.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene smo upoštevali predpise in notranje akte, ki urejajo posamezno področje. Pri tem smo izhajali iz določb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁵³ (v nadaljevanju: ZSPJS), Zakona o javnih uslužbencih⁵⁴, Zakona o delovnih razmerjih⁵⁵ (v nadaljevanju: ZDR-1), Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015, ZUPPJS16, Zakona o interventnih ukrepih⁵⁶, Zakona za uravnoteženje javnih financ⁵⁷ (v nadaljevanju: ZUJF), Kolektivne pogodbe za javni sektor⁵⁸ (v nadaljevanju: KPJS), Kolektivne pogodbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije⁵⁹ in Kolektivne pogodbe za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁶⁰, Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest⁶¹ ter drugih podzakonskih predpisov za področje plač in drugih prejemkov zaposlenih.

Pravilnost tekočih transferov smo presojali na podlagi ZPIZ-2, ZPIZ-1, ZMEPIZ-1 ter drugih predpisov, ki urejajo to področje. Preverili smo, ali so bile pravice iz sistema obveznega zavarovanja dodeljene na pravičen način, dejanskim upravičencem in izplačane v pravilnem znesku v skladu s predpisi ter ali zavod v matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so pravico pridobili predvsem v letu 2016, vodi z zakonom predpisane podatke.

⁵³ Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 46/13, 50/14, 82/15.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁵⁵ Uradni list RS, št. 21/13 (78/13-popr.), 52/16.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 94/10.

⁵⁷ Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15, 102/15.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 57/08.

⁵⁹ Prečiščeno besedilo z dne 22. 11. 2000 in spremembe ter dopolnitve: Aneks št. 7 z dne 18. 9. 2001, Aneks št. 8 z dne 19. 5. 2008, Aneks št. 9 z dne 25. 3. 2009 in Aneks št. 10 z dne 19. 6. 2012.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 60/08.

⁶¹ Z dne 9. 7. 2008 s spremembami in dopolnitvami z dne 11. 6. 2010, 30. 11. 2011, 25. 11. 2013, 28. 9. 2015 in 18. 1. 2016.

Pravilnost poslovanja na področju drugih tekočih transferov⁶² smo preverili hkrati s preizkušanjem podatkov iz računovodskih izkazov.

Pri presoji pravilnosti izdatkov za blago in storitve ter investicijskih odhodkov smo upoštevali določbe Zakona o javnem naročanju⁶³ (v nadaljevanju: ZJN-2 oziroma ZJN-3) in Pravilnika o postopku za naročanje in prevzem blaga, storitev ter gradenj v zavodu⁶⁴. Pri storitvah na podlagi avtorskih pogodb smo preverili predvsem, ali so bile sklenjene v skladu z določili ZDR-1 in ZUJF.

Pri presoji ravnanj zavoda pri upravljanju s premoženjem smo upoštevali predvsem določbe Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁶⁵ ter Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁶⁶. Na podlagi odločb FURS smo preverili pravilnost plačevanja NUSZ.

Na navedenih področjih smo preverjali tudi postopke, ki so bili izvedeni pred letom, na katero se nanaša revizija, in so vplivali na izplačila v letu, na katero se nanaša revizija.

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

Stroški za plače in druge izdatke zaposlenim so v letu 2016 znašali 19.147.571 evrov in so se v primerjavi z letom poprej povečali za 6 odstotkov (povezava s točko 2.3.6.1 tega poročila).

3.2.1 Izpolnjevanje pogojev za zasedbo delovnega mesta

3.2.1.a Ugotovili smo, da je bila javna uslužbenka z visokošolsko strokovno izobrazbo (VII/1) julija 2009 razporejena na delovno mesto samostojni svetovalec III, ki je v skladu s pravilnikom o sistemizaciji uvrščeno v VII/2 tarifni razred. Ker je zavod z javno uslužbenko sklenil pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto, za katero ne izpolnjuje pogoja zahtevane izobrazbe, je ravnal v nasprotju s prvim odstavkom 20. člena takrat veljavnega Zakona o delovnih razmerjih⁶⁷, ki je določal, da mora delavec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi, izpolnjevati predpisane, s kolektivno pogodbo ali splošnim aktom delodajalca določene oziroma od delodajalca zahtevane in objavljene pogoje za opravljanje dela (enako določa prvi odstavek 22. člena ZDR-1). Zaradi nižje izobrazbe od zahtevane je bila javni uslužbenki osnovna plača ustrezno zmanjšana v skladu s 14. členom ZSPJS, ki določa, da se za delovna mesta v VII/1 in višjih tarifnih razredih osnovna plača zniža za en ali dva plačna razreda⁶⁸, če javni uslužbenec opravlja delo na delovnem mestu z nižjo izobrazbo od zahtevane.

⁶² Transferi za zagotavljanje socialne varnosti, transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam, drugi transferi posameznikom in tekoči transferi v tujino.

⁶³ ZJN-2 (Uradni list RS, št. 12/13-UPB5, 19/14); od 1. 4. 2016 velja ZJN-3 (Uradni list RS, št. 91/15).

⁶⁴ Št. 0071-4/2015 (02900) z dne 12. 3. 2015 ter spremembe in dopolnitve z dne 2. 9. 2015 in 15. 10. 2015.

⁶⁵ Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 50/14, 76/15.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 34/11, 42/12, 24/13, 10/14, 58/16.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 42/02, 103/07.

⁶⁸ Če ima javni uslužbenec več kot 23 let delovne dobe, se mu osnovna plača zniža za en plačni razred, drugače za dva plačna razreda.

Pojasnilo zavoda

Javna uslužbenka je že pred prevedbo opravljala delo kontrolorke v zmanjšanem obsegu (manj kot 100 odstotkov), vendar ob prevedbi ni mogla biti uvrščena na delovno mesto samostojne svetovalke III, ker je bila na to delovno mesto razporejena že druga javna uslužbenka. S tem je bila zasedba delovnega mesta realizirana na podlagi zahtev delovnega procesa. Ob upokojitvi do tedaj zaposlene na tem delovnem mestu je zavod lahko prerazporedil javno uslužbenko na to delovno mesto šele julija 2009 (z delovnega mesta samostojna svetovalka VI, ki je prav tako v VII/2 tarifnem razredu), čeprav bi morala biti na to delovno mesto razporejena že ob prevedbi.

Razporeditev javne uslužbenke (brez ustrezne izobrazbe) ob prevedbi na delovno mesto v VII/2 tarifnem razredu še ne pomeni, da ima zato priznano stopnjo izobrazbe in je lahko premeščena na delovna mesta v tem tarifnem razredu. ZDR-1 jasno določa, da mora delavec ob sklenitvi pogodbe o delu izpolnjevati vse predpisane pogoje.

3.2.2 Osnovna plača ob premestitvi na drugo delovno mesto

Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. V skladu z drugim odstavkom 3. člena ZSPJS se plačni razred in druge sestavine plače v skladu z ZSPJS, predpisi in drugimi akti, izdanimi na njihovi podlagi, ter kolektivnimi pogodbami določi s pogodbo o zaposlitvi. Osnovna plača javnega uslužbenca je v skladu s prvim odstavkom 9. člena ZSPJS določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščeno delovno mesto, na katero je javni uslužbenec razporejen oziroma ga je pridobil z napredovanjem.

Prvi odstavek 19. člena ZSPJS med drugim določa, da se javni uslužbenec ob premestitvi na drugo delovno mesto uvrsti v plačni razred, v katerega je uvrščeno delovno mesto, na katero je bil premeščen. Če bi bil javni uslužbenec zaradi premestitve na delovno mesto v višjem tarifnem razredu uvrščen v nižji ali isti plačni razred, kot ga je dosegel z napredovanjem na delovnem mestu pred to premestitvijo, se mu plačni razred na novem delovnem mestu določi tako, da se že doseženi plačni razred na delovnem mestu oziroma v nazivu pred premestitvijo poveča za en plačni razred, razen če bi na ta način določen plačni razred presegel najvišji plačni razred delovnega mesta oziroma naziva, na oziroma v katerega je javni uslužbenec premeščen oziroma imenovan.

3.2.2.a Javna uslužbenka je bila za določen čas od septembra 2009 do novembra 2010 zaposlena na delovnem mestu strokovni delavec za izvajanje zavarovanja II v V. tarifnem razredu in uvrščena v izhodiščni plačni razred delovnega mesta, to je v 19. plačni razred. Decembra 2010 je zavod z javno uslužbenko sklenil pogodbo o zaposlitvi na delovnem mestu višji referent I v VI. tarifnem razredu, za katero je določen 22. plačni razred, in jo uvrstil v 23. plačni razred, to je za en plačni razred višje od plačnega razreda delovnega mesta. Nepravilno določen plačni razred je bil upoštevan tudi pri premestitvi junija 2013, ko je bila premeščena na delovno mesto samostojni strokovni sodelavec II (uvrščena v 24. namesto v 23. plačni razred), in aprila 2016 na delovno mesto samostojni strokovni sodelavec I (uvrščena v 25. namesto v 24. plačni razred oziroma zaradi napredovanja v letu 2016, to je od decembra 2016 v 26. namesto v 25. plačni razred). Ocenjujemo, da je zavod zaradi opisanega ravnanja, ki je bilo v nasprotju s prvim odstavkom 19. člena ZSPJS, javni uslužbenki v letu 2016 obračunal in izplačal za 521 evrov preveč osnovne plače in dodatka za delovno dobo.

Ukrep zavoda

Zavod je 19. 3. 2018 z javno uslužbenko sklenil novo pogodbo o zaposlitvi, s katero jo je s 1. 4. 2018 uvrstil v pravilni plačni razred. Plačo v skladu z novo pogodbo o zaposlitvi ji bo obračunal po zaključku starševskega dopusta.

3.2.3 Dodatek za delo ponoči

V skladu s prvim odstavkom 150. člena ZDR-1 se kot nočno delo šteje delo v času med 23. in šesto uro naslednjega dne. Če je z razporeditvijo delovnega časa določena nočna delovna izmena, se šteje za nočno delo osem nepretrganih ur v času med 22. in sedmo uro naslednjega dne. V skladu s 43. členom KPJS znaša višina dodatka za delo ponoči 30 odstotkov urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca in se obračunava le za čas, ko javni uslužbenec dela ponoči.

3.2.3.a Ugotovili smo, da je javni uslužbenec na delovnem mestu strokovni delavec za izvajanje zavarovanja I v sektorju informacijskih tehnologij opravljal delo v izmeni, in sicer v dopoldanski (od 7. do 15. ure) in popoldanski izmeni (od 15. do 23. ure, občasno je opravljal delo tudi po tej uri). Zavod je javnemu uslužbencu obračunaval in izplačeval dodatek za delo ponoči od 22. ure dalje. Ker zavod nima organizirane nočne delovne izmene (kar pomeni, da bi javni uslužbenec moral delati osem nepretrganih ur med 22. in 7. uro naslednjega dne), bi moral dodatek za delo ponoči obračunavati od 23. ure dalje. Ocenjujemo, da je zavod javnemu uslužbencu v letu 2016 obračunal in izplačal za 198 evrov več dodatka za nočno delo, kot mu ga je pripadalo na podlagi določil 43. člena KPJS.

Ukrepi zavoda

Zavod je javnemu uslužbencu pri plači za avgust 2017 pravilno obračunal in izplačal dodatek za nočno delo.

3.3 Tekoči transferi

Zavod je tekoče transfere za leto 2016 izkazal v znesku 4.996.353.254 evrov, od tega za pokojnine v znesku 4.246.598.414 evrov (povezava s točko 2.3.7 tega poročila).

3.3.1 Matična evidenca zavarovancev in uživalcev pravic

Zavod je na podlagi 2. člena ZMEPIZ-1 upravljavec matične evidence. ZMEPIZ-1 predpisuje vodenje zbirk podatkov o zavarovancih, zavezancih in upokojenih, ki se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V skladu z drugim odstavkom 45. člena ZMEPIZ-1 mora biti za osebe v delovnem razmerju prijava podatkov za matično evidenco vložena z dnem nastopa dela po pogodbi o zaposlitvi, vendar najkasneje pred začetkom opravljanja dela⁶⁹. Matična evidenca za posameznega zavarovanca se uvede z vnosom podatkov iz prve prijave v zavarovanje. Prijavno-odjavno službo za obvezno zavarovanje opravlja ZZZS. Zavod beleži tudi prijave v zavarovanja, ki se vlagajo prek sistema e-VEM⁷⁰. Z nadzorom in revizijo prijav podatkov zavod preverja pravilnost in popolnost podatkov matične evidence, ki jih morajo zavezanci oziroma dajalci podatkov posredovati po ZMEPIZ-1.

3.3.1.1 Matična evidenca zavarovancev

V letu 2015 je bil zaključen projekt dopolnjevanja in urejanja podatkov matične evidence zavarovancev. Aktivnosti za pridobivanje in urejanje podatkov so se z rešitvami iz projekta nadaljevale v letu 2016.

⁶⁹ Če delavec tega dne iz opravičljivih razlogov ne začne z delom, mora biti prijava vložena najkasneje tistega dne, ki je kot dan nastopa dela dogovorjen v pogodbi o zaposlitvi.

⁷⁰ Državni portal za podjetja in podjetnike Vse na enem mestu. Elektronsko vlaganje prijav prek tega sistema je s 1. 1. 2016 obvezno za vse poslovne subjekte v gospodarstvu in negospodarstvu, fizične osebe, ki niso poslovni subjekt, pa bodo še vedno lahko vložile prijave na predpisanih obrazcih.

Leta 2016 se je v bazi matične evidence zavarovancev pridobilo oziroma uredilo 730.610 podatkov o obdobjih zavarovanja in podatkov o osnovah, kar je za 38,7 odstotka več kot v letu 2015. Zavod je dal večji poudarek urejanju in dopolnjevanju podatkov na ravni zavezanca, poleg tega pa so se urejali in dopolnjevali tudi podatki na ravni zavarovanca v okviru postopkov informativnih izračunov, datuma upokojitve in višine pokojnine ter v okviru rednih postopkov priznavanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V letu 2016 je bila popolnost matične evidence zavarovancev 96-odstotna, kar je za 1,5 odstotne točke več kot v letu 2015⁷¹.

Pojasnilo zavoda

Iz letnih poročil zavoda izhaja, da odstotek popolnosti podatkov matične evidence iz leta v leto raste. Analize kažejo, da največ podatkov manjka v obdobju po letu 1990, ko so se množično ustanavljala podjetja, katerih lastniki in direktorji niso poznali predpisov oziroma dolžnosti posredovanja podatkov. Po letu 2000 delež manjkajočih podatkov pada. Sprejemanje podatkov je od 1. 1. 2016 v celoti elektronsko. Za preverjanje pravilnosti prejetih podatkov so vzpostavljena poslovna pravila oziroma logične kontrole, ki zavezanca za prijavo podatkov sproti opozarjajo na napake pri posredovanju podatkov, in sicer na dveh nivojih: prvi nivo (portal e-VEM, spletni portal za posredovanje obrazcev M-4 za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in FURS) in drugi nivo (zavod).

Pokojninska doba, plača in vplačila prispevkov ter druga dejstva, ki vplivajo na pridobitev in odmero pravic, se upoštevajo pri uveljavljanju pravic po podatkih matične evidence zavarovancev oziroma se pridobijo v fazi upokojitvenega postopka⁷².

Pri preveritvi pravilnosti podatkov v matični evidenci zavarovancev smo ugotovili, da so bili v 44 primerih podatki o urah rednega dela, nadomestil (zaradi bolniške in druge odsotnosti), dela preko polnega delovnega časa in o letu osnove nadomestila v matični evidenci zavarovancev napačno vneseni. Od tega je v treh primerih napačen podatek vplival na odmero pokojnine, v preostalih 41 primerih pa napačen podatek na odmerjeno in/ali izplačano pokojnino ni vplival oziroma je bil zanemarljiv.

Na podlagi pregleda pokojninskih spisov, ki smo jih zajeli v vzorec, smo ugotovili tudi, da je bil v enem primeru sorazmerni del invalidske pokojnine, zaradi napačno zapisanega datuma nastanka invalidnosti v datoteki izvedenskih mnenj, napačno odmerjen.

Tabela 39: Podrobnosti napačno odmerjenih in/ali izplačanih pokojnin v letu 2016

v evrih			
Uživalec	Vrsta pokojnine	Mesečno	V letu 2016
<i>Preveč</i>			
Uživalec 1	Predčasna pokojnina	37,15	1,20
Uživalec 2	Invalidska pokojnina	1,71	17,10
<i>Premalo</i>			
Uživalec 3	Invalidska pokojnina	4,42	44,96
Uživalec 4	Sorazmerni del invalidske pokojnine	25,91	311,22

Vir: podatki zavoda.

⁷¹ Podatki zavoda.

⁷² Evidenci upokojitvenega postopka sta datoteki podatkov o plači in o pokojninski dobi.

3.3.1.1.a Predčasna pokojnina je bila v nasprotju s 30. členom ZPIZ-2, na podlagi katerega se pokojnina odmeri od pokojninske osnove, ki jo tvori mesečno povprečje osnov zavarovanca za posamezno leto zavarovanja, od katerih so bili plačani prispevki za obvezno zavarovanje, zaradi nepravilnega M-4 obrazca⁷³ in nepravilno upoštevanega leta osnove nadomestila plače⁷⁴, ki vplivata na izračun pokojninske osnove, previsoko odmerjena v znesku 37,15 evra mesečno. Pokojnina je bila v letu 2016 preveč odmerjena v znesku 1,20 evra⁷⁵.

Ukrepi zavoda

Zavod je upravičenki na podlagi 183. člena ZPIZ-2 pokojnino na novo odmeril (odločba z dne 29. 5. 2017). Nižja pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 6. 2017).

3.3.1.1.b Invalidska pokojnina je bila v nasprotju s 30. členom v povezavi z 32. členom ZPIZ-2 zaradi nepravilno upoštevanih let osnove nadomestila plače, ki vplivajo na izračun pokojninske osnove, previsoko odmerjena in izplačana v znesku 1,71 evra mesečno. Pokojnina je bila v letu 2016 preveč odmerjena in izplačana v znesku 17,10 evra.

Ukrepi zavoda

Zavod je upravičenci na podlagi 183. člena ZPIZ-2 pokojnino na novo odmeril (odločba z dne 12. 9. 2017). Nižja pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 10. 2017).

3.3.1.1.c Invalidska pokojnina je bila v nasprotju s 30. členom v povezavi z 32. členom ZPIZ-2 zaradi nepravilno upoštevanega leta osnove nadomestila plače⁷⁶, ki vpliva na izračun pokojninske osnove, prenizko odmerjena in izplačana v znesku 4,42 evra mesečno. Pokojnina je bila v letu 2016 prenizko odmerjena in izplačana v znesku 44,96 evra⁷⁷.

Ukrepi zavoda

Zavod je upravičenci na podlagi 183. člena ZPIZ-2 pokojnino na novo odmeril (odločba z dne 11. 9. 2017). Višja pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 10. 2017).

3.3.1.1.d Sorazmerni del invalidske pokojnine v znesku 25,73 evra mesečno je bil odmerjen v nasprotju z 41. členom, na podlagi katerega pravico do invalidske pokojnine med drugim pridobi zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost I. kategorije v povezavi s 108. členom ZPIZ-2, na podlagi katerega pravico

⁷³ Delodajalec je za obdobje 1. 12. do 31. 12. 2008 posredoval napačen obrazec M-4, iz katerega je razvidno, da je zavarovanka za 2.096 ur rednega dela prejela 25.220,39 evra. Delodajalec je 11. 5. 2017 posredoval nov obrazec M-4, iz katerega je razvidno, da je zavarovanka v tem obdobju opravila 184 ur rednega dela in prejela 1.736 evrov.

⁷⁴ Za leto 1988 je bilo pri izračunu pokojninske osnove nepravilno upoštevano leto osnove za 162 ur začasne zadržanosti z dela, ko je zavarovanka prejela nadomestilo plače. Upoštevano je bilo leto osnove 1988 namesto leto 1987, kar je v nasprotju z 32. členom ZPIZ-2, ki določa, da se zavarovancu, ki v koledarskem letu pred začetkom prejemanja nadomestila plače ni imel plače ali nadomestila plače iz invalidskega zavarovanja, za izračun pokojninske osnove upošteva plača iz tekočega leta.

⁷⁵ Izračun: $1/31 * 37,15$ evra. Izplačila pokojnine so se začela v letu 2017.

⁷⁶ Za leto 1995 je bilo pri izračunu pokojninske osnove nepravilno upoštevano leto osnove za 1.796 ur začasne zadržanosti z dela, ko je zavarovanka prejela nadomestilo plače. Upoštevano je bilo leto osnove 1995 namesto leto 1994.

⁷⁷ Izračun: $(5/29 * 4,42$ evra) + $10 * 4,42$ evra.

iz obveznega zavarovanja zavarovanec pridobi z dnem, ko so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice po tem zakonu. Zaradi napačno zapisanega datuma nastanka invalidnosti v datoteki izvedenskih mnenj je bil odmerjen od 25. 6. 2015 namesto od 25. 6. 2014, ko je bil zavarovanec z odločbo razvrščen v I. kategorijo invalidnosti. Pokojnina je bila v letu 2016 zaradi napačno zapisanega datuma invalidnosti preizko odmerjena v skupnem znesku 311,22 evra⁷⁸.

Ukrep zavoda

Zavod je upravičenki na podlagi 183. člena ZPIZ-2 pokojnino na novo odmeril (odločba z dne 26. 9. 2017). Pokojnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po izdaji nove odločbe (od 1. 10. 2017).

3.3.1.1.e V 14 primerih smo ugotovili, da so bili podatki o plači za ure rednega dela, nadomestilih (zaradi bolniške in druge odsotnosti) in delu preko polnega delovnega časa v matični evidenci zavarovancev in/ali podatkovnih datotekah upokojitvenega postopka pri upravičencih, ki so v letu 2016 uveljavili pravico do pokojnine oziroma do dela pokojnine, napačni, vendar niso imeli finančnega učinka⁷⁹. Zavod kot upravljavec matične evidence na podlagi 47. in 48. člena ZMEPIZ-1⁸⁰ ni zagotovil učinkovite kontrole pravilnosti in popolnosti podatkov matične evidence in s tem ni zagotovil pravih, točnih in popolnih podatkov.

Ukrep zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije v opisanih primerih odpravil nepravilnosti pri vnosu podatkov.

3.3.1.1.f V 27 primerih smo ugotovili, da so bili podatki o letu osnove nadomestil (zaradi bolniške in druge odsotnosti) v matični evidenci zavarovancev in/ali podatkovnih datotekah upokojitvenega postopka pri upravičencih, ki so v letu 2016 uveljavili pravico do pokojnine oziroma do dela pokojnine, napačni, vendar niso imeli finančnega učinka oziroma je bil finančni učinek zanemarljiv (manj kot 0,3 evra mesečno). Zavod kot upravljavec matične evidence ni ravnal v skladu s 47. in 48. členom ZMEPIZ-1.

Ukrep zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije v opisanih primerih odpravil nepravilnosti pri vnosu podatkov.

⁷⁸ Izračun: (25,91 evra * 9) + (26,01 evra * 3). Izplačila pokojnine so se začela v letu 2017.

⁷⁹ Primeri napačno vnesenega podatka, ki ni imel finančnega učinka: vnos podatka o urah v stolpec nadur namesto v stolpec ur rednega dela (dva primera); napačen vnos podatka o urah rednega dela in nadurah preteklega leta, ki ni imel vpliva na izračun urne postavke za nadomestila, saj zavarovanec v tekočem letu ni bil bolniško odsoten (dva primera), oziroma je bil napačen vnos podatka o urah rednega dela narejen v zadnjem letu zavarovalne dobe (dva primera); napačen vnos podatka o urah rednega dela, nadurah ali urah nadomestil ni vplival na izračun pokojninskih osnov, ker navedena leta niso bila vključena v izračun najugodnejše pokojninske osnove (trije primeri), oziroma ni bilo finančnega učinka, ker je bila upravičencu pokojnina odmerjena od najnižje ali najvišje pokojninske osnove (pet primerov).

⁸⁰ V 47. členu je določeno, da zavod preverja pravilnost in popolnost podatkov matične evidence z nadzorom in revizijo prijav podatkov. 48. člen določa, da so podatki, vpisani v prijave podatkov za matično evidenco pravih, če so skladni s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, z določbami tega zakona in drugimi predpisi s področja matične evidence in z dejanskim stanjem po evidencah in dokumentaciji zavezancev za vlaganje prijav, zavezancev za vlaganje prijav o osnovah oziroma zavezancev za plačilo prispevkov.

3.3.1.2 Matična evidenca uživalcev pravic

Matična evidenca uživalcev pravic iz obveznega zavarovanja je po ZMEPIZ-1 poleg matične evidence zavarovancev, matične evidence o izplačilih prejemkov, registra zavezancev ter evidence o podanih izvedenskih mnenjih ena od zbirk podatkov matične evidence. Poleg podatkov iz matične evidence zavarovancev vsebuje tudi vrsto pokojnine, znesek pokojnine ob priznanju pravice, datum priznanja pravice, datum prenehanja pravice, datum prenehanja izplačevanja, datum pričetka ponovnega izplačevanja ter nekatere druge podatke, ki jih zahteva ZMEPIZ-1.

3.3.1.2.a V 23 primerih smo ugotovili, da zavod ni ravnal v skladu s 47. členom ZMEPIZ-1, ker podatki v matični evidenci oziroma datoteki uživalcev pravic, ki je v sklopu matične evidence, za leto 2016 niso bili pravilni in popolni. Nepravilnosti, ki niso imele finančnih posledic za uživalce, smo ugotovili v naslednjih primerih:

- v enem primeru se je v matično evidenco uživalcev pravic formiralo nadomestilo iz invalidskega zavarovanja;
- v enem primeru je bila pri uživalcu invalidske pokojnine vpisana napačna kategorija invalidnosti;
- v dveh primerih je bil pri uživalcih invalidske pokojnine vpisan napačen datum invalidnosti;
- v dveh primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna skupna zavarovalna doba;
- v treh primerih je bil pri uživalcih vdovskih pokojnin vpisan napačen odstotek za odmero dela vdovske pokojnine (15 namesto 0 odstotka);
- v dveh primerih je bila pri uživalcih pokojnin vpisana napačna šifra dajatve;
- v treh primerih je bila pri uživalcih invalidskih pokojnin in uživalcu dela vdovske pokojnine vpisana napačna prišteta doba;
- v dveh primerih je bil pri uživalcih pokojnin vpisan napačen datum izpisa odločbe;
- v enem primeru je bil pri uživalcu pokojnine vpisan napačen datum predhodne odločbe;
- v štirih primerih pri uživalcih družinskih pokojnin in uživalcu dela vdovske pokojnine ni bil vpisan vzrok smrti;
- v dveh primerih pri uživalcih pokojnin ni bil vpisan znesek pokojninske osnove.

Ukrep zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije v opisanih primerih odpravil nepravilnosti pri vnosu podatkov.

3.4 Izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki

Zavod je v letu 2016 izkazal za 13.569.551 evrov izdatkov za blago in storitve ter 3.322.012 evrov investicijskih odhodkov.

V letu 2016 je zavod posloval s 627 dobavitelji, s katerimi je ustvaril 17.097.714 evrov (z DDV) prometa. S 33 dobavitelji (5 odstotkov) je ustvaril promet nad 48.800 evrov, pri čemer je promet s temi dobavitelji skupaj predstavljal 87 odstotkov vsega prometa⁸¹.

⁸¹ Znesek prometa vključuje tudi DDV. V ZJN-2 so bile mejne vrednosti javnih naročil za objave določene v 12. členu, vrste postopkov glede na vrednost predmeta javnega naročila pa v 24. členu. V ZJN-3 so v 21. členu določene mejne vrednosti za uporabo tega zakona, v 22. členu mejne vrednosti za objave in v 39. členu vrste postopkov glede na vrednost predmeta javnega naročila.

Zavod je v letu 2016 izvajal 32 postopkov oddaje javnih naročil. Od tega je bilo 24 postopkov v celoti zaključenih z oddajo javnega naročila, v treh primerih, kjer so se naročila oddajala po posameznih sklopih, pa se nekateri sklopi niso zaključili z izbiro ponudnika. Tako je bilo oddanih:

- osem javnih naročil po odprtem postopku,
- dve javni naročili po postopku s pogajanji brez predhodne objave in
- 17 javnih naročil po postopku oddaje naročila male vrednosti.

3.4.1 Opravljanje storitev na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb

Zavod je v letu 2016 avtorske honorarje izkazal v znesku 1.797.623 evrov, kar je za 11 odstotkov več kot leto poprej. Avtorski honorarji so se nanašali na plačila izvedencem za delo v invalidskih komisijah, glede na leto poprej so se zvišali predvsem zaradi na novo določenih normativov v skladu s Spremembami in dopolnitvami Pravilnika o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Za plačilo opravljenega dela na podlagi podjemnih pogodb je zavod porabil 38.729 evrov, kar je za 47 odstotkov več kot leto poprej predvsem zaradi uvajanja novih javnih uslužbencev.

3.4.2 Izdatki za blago in storitve

Zavod je za izdatke za blago in storitve brez avtorskih in podjemnih pogodb porabil 11.733.199 evrov, kar je za 2 odstotka manj kot leto poprej (povezava s točko 2.3.6.3 tega poročila).

3.4.2.a Zavod je v letu 2016 izkazal stroške za goriva in maziva v znesku 9.413 evrov z DDV. To blago je nabavil pri družbi Petrol d. d., Ljubljana⁸², s katero je za nakup goriva, drugega blaga in storitev na prodajnih mestih, pooblaščenih za sprejem plačilnih kartic "M", sklenil pogodbo za nedoločen čas. Glede na vrednost javnega naročila (nižja od 10.000 evrov brez DDV) bi moral zavod izvesti enostavni postopek, ki ga je določal Pravilnik o postopku za naročanje in prevzem blaga, storitev ter gradenj v zavodu v 14. členu.

Ukrepi zavoda

Zavod je 16. 2. 2017 na podlagi 32. člena ZJN-3 izdal sklep o izvedbi skupnega javnega naročila za nakup goriva na bencinskih servisih ter za izvedbo pooblastil Ministrstvo za javno upravo. Ker naročilo na tej podlagi ni bilo oddano, je Ministrstvo za javno upravo nadaljevalo postopek oddaje javnega naročila in po izvedenem konkurenčnem postopku s pogajanji z izbranimi ponudnikoma sklenilo krovno pogodbo. Na podlagi te pogodbe je zavod decembra 2017 oziroma januarja 2018 z dobaviteljema Petrol d. d., Ljubljana in OMV Slovenija d. o. o. sklenil neposredno pogodbo za dobavo blaga za obdobje od 8. 1. 2018 do 8. 1. 2020.

3.4.2.b Zavod je 3. 11. 2014 z IUS Software d. o. o. Ljubljana sklenil aneks k pogodbi, sklenjeni dne 7. 4. 2005, po katerem mesečna naročnina za neomejeno uporabo sistema IUS-INFO znaša 1.513 evrov brez DDV (1.846 evrov z DDV). Glede na obseg izdatkov, ki so v letu 2016 znašali 22.153 evrov z DDV, in dejstvo, da je aneks sklenjen za tri leta, bi moral zavod oceniti vrednost javnega naročila v skladu s točko č.) osmega odstavka 14. člena ZJN-2 in izvesti ustrezen postopek, ki ga je določal prvi odstavek 24. člena ZJN-2.

⁸² Takrat Petrol, slovenska naftna družba, d. d., Ljubljana.

Ukrep zavoda

Zavod je izvedel postopek oddaje javnega naročila za storitev spletnega dostopa do zakonodaje, sodne prakse, strokovne literature in drugih vsebin in storitev⁸³ in izbranim ponudnikom 28. 11. 2016 sklenil pogodbo.

3.4.3 Investicijski odhodki

Zavod je v letu 2016 za investicijske odhodke porabil 3.322.012 evrov, kar je za 112 odstotkov več kot leto poprej (povezava s točko 2.3.8 tega poročila).

3.5 Ravnanje s stvarnim premoženjem

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti v prvem in drugem odstavku 26. člena določa, da upravljanje nepremičnega premoženja obsega zlasti skrb za pravno in dejansko urejenost; investicijsko vzdrževanje; pripravo, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa; oddajo v najem ter oddajo v brezplačno uporabo; obremenjevanje s stvarnimi pravicami. Postopke upravljanja nepremičnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti izvaja upravljavec. V zavodu so v letu 2016 potekali trije postopki vpisa nepremičnin zavoda v zemljiško knjigo, obenem je bil vložen tudi en predlog za vpis v zemljiško knjigo. Vpis je bil izveden 13. 4. 2016.

3.5.a Ugotovili smo, da zavod ni poskrbel za pravno urejenost vsega nepremičnega premoženja, kot to določa 26. člen Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Zavod za štiri stanovanja na naslovih Jakčeva ulica 8, Ljubljana; Brejčeva ulica 4, Ljubljana ter Rojčeva ulica 15 in 17, Ljubljana do 31. 12. 2016 ni poskrbel za vložitev predloga za vpis v zemljiško knjigo, kot to sledi iz določb 41. člena Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, v katerem je opredeljeno, da skrb za pravno urejenost nepremičnega premoženja obsega zlasti urejeno zemljiškooknjižno stanje, urejen vpis v kataster in v centralno evidenco nepremičnega premoženja, urejena medsebojna razmerja med etažnimi lastniki ter zavarovanje stvarnega premoženja.

Pojasnilo zavoda

Zavod za stanovanja na naslovih Brejčeva ulica 4, Ljubljana ter Rojčeva ulica 15 in 17, Ljubljana čaka, da Mestna občina Ljubljana podpiše pogodbe o uskladitvi zemljiškooknjižnega stanja z dejanskim, kar bo podlaga za vpis v zemljiško knjigo. Z dopisom z dne 7. 8. 2017 je Mestno občino Ljubljana zaprosil za prednostno ureditev lastninskopravnih razmerij, 19. 2. 2018 pa ji je posredoval čistopis pogodbe o uskladitvi zemljiškooknjižnega stanja z dejanskim, vendar mu Mestna občina Ljubljana podpisanih in notarsko overjenih pogodb še ni vrnila.

Ukrep zavoda

Zavod je za vložitev predloga in za zastopanje v nepravdnem postopku za vzpostavitev etažne lastnine in določitev pripadajočega zemljišča k stavbi na naslovu Jakčeva 8, Ljubljana dne 27. 7. 2016 pooblastil upravnika SPL d. d., ki pa v letu 2016 v imenu zavoda ni izvedel nobene aktivnosti. Zavod je prejel poziv Okrajnega sodišča v Ljubljani na podlagi katerega je z dne 4. 9. 2017 prijavil udeležbo v postopku in sodišču dostavil kopijo pogodbe, na podlagi katere bo sodišče zavod vpisalo kot lastnika posameznih delov stavbe (stanovanje in klet).

Za plačilo NUSZ je zavod v letu 2016 porabil 65.387 evrov. NUSZ v skladu s 404. členom Zakona o davčnem postopku določi zavezancem davčni organ na podlagi podatkov, ki jih posredujejo občine do 31. 3.

⁸³ Št. 430-2/2016 (02900), 430-17-2016-02500 z dne 17. 10. 2016.

za tekoče leto oziroma v roku treh mesecev po prejemu podatkov. Odločbe o NUSZ po uradni dolžnosti na podlagi občinskega odloka in vrednosti točke izda FURS, na območju katere leži nepremičnina. Zavezanec za plačilo NUSZ je neposredni uporabnik zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe (imetnik pravice razpolaganja oziroma lastnik, najemnik poslovnega prostora).

3.5.b Ugotovili smo, da je zavod v letu 2016 na podlagi odločbe FURS plačal 1.470 evrov NUSZ preveč, saj ga je plačal za celotne arhivske prostore in ne le za najete ter tudi za stanovanje, ki ga je prodal že v letu 2013⁸⁴.

Ukrep zavoda

Zavod je 5. 5. 2017 prejel odločbo o odmeri NUSZ za leto 2017 za poslovne prostore na Jesenicah. V navedeni odločbi so bili upoštevani pravilni podatki (za stanovanje nadomestilo zavodu ni bilo odmerjeno). Zavod je 16. 11. 2017 prejel tudi odločbo o odmeri NUSZ za nepremičnine v Novi Gorici za leto 2017, v kateri so bili upoštevani pravilni podatki (samo za najete arhivske prostore).

⁸⁴ Arhivski prostori s skupno površino 899 kvadratnih metrov, od tega najeti prostori 129 kvadratnih metrov na Delpinovi ulici 18b, Nova Gorica in stanovanje na Cesti maršala Tita 73, Jesenice.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije*, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, ter pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2016. Računovodski izkazi Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2016, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb ter izkaz računa financiranja za tedaj končano leto.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije na dan 31. 12. 2016 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2016 ni posloval v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- javnemu uslužbencu je izplačal 198 evrov več dodatka za delo ponoči, kot mu ga je pripadalo na podlagi Kolektivne pogodbe za javni sektor – točka 3.2.3.a;
- ob premestitvi na drugo delovno mesto je javno uslužbenko uvrstil v previsok plačni razred, zato ji je v nasprotju z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju izplačal za najmanj 521 evrov preveč plače – točka 3.2.2.a;
- v matični evidenci zavarovancev in v upokojitvenem postopku ni zagotovil pravih in popolnih podatkov, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na odmero pokojnine, zato je bila uživalcem najmanj v štirih primerih pokojnina nepravilno določena in izplačana, kar ni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in Zakonom o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – točke 3.3.1.1.a, 3.3.1.1.b, 3.3.1.1.c, 3.3.1.1.d, 3.3.1.1.e in 3.3.1.1.f;
- v matični evidenci uživalcev pravic ni zagotovil vseh podatkov, ki jih določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – točka 3.3.1.2.a;
- pri nabavi blaga in storitev v znesku 31.566 evrov je ravnal v nasprotju s predpisi in notranjimi akti o javnem naročanju – točki 3.4.2.a in 3.4.2.b;

- ni poskrbel za pravno urejenost nepremičnega premoženja, kar ni v skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, v dveh primerih pa je preplačal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v skupnem znesku 1.470 evrov – točki 3.5.a in 3.5.b.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2016 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si